

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Nicolai Lancicii E Societate Iesv Opvscvlorvm Spiritvalivm
Tomvs ...**

Łęczycki, Mikołaj

Antverpiae, 1650

De multiplici adoratione & cultu B. Virginis Mariæ. Cap. XIII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78821](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78821)

Dominus fuit, opera nostra redemptionis per-
 agendo, ea deosculando in Spiritu: ut facien-
 dum monet S.P.N. Ignatius in secunda hebdo-
 mada tradens modum applicandi sensus ad
 præteritas meditationes. Quæ ex re indicat fieri
 in nobis maiorem accessionem deuotionis, vel
 alterius boni. Nam, ut ait apud Theodoretum
 Simeon Eremita, *Ij qui ardentur amant, non solum
 eos, qui amantur desiderant; sed etiam illi loca
 grata sunt & iucunda, in quibus ij fuerunt presentes,
 & in quibus versati sunt.* Et S. Chrysostomus: *Qui
 amat, non cum tantum videre desiderat quem amat,
 sed vel solam eius domum, sed & vestibulum, neque ves-
 tibulum tantum adiuu, sed vel angiporum, vel vic-
 cum, & si vel vestem vel calcamentum viderit eius
 quem amat ipsum se videre arbitratur quem amat.*

147. Non. Honora ipsum pauimentum, quod cal-
 cant alij, & quasi vestigia pedum eorum, pro
 quodam interno affectu ea honorando, ob res-
 pectum & reuerentiam Dei, cuius proximi no-
 stri sunt imago, & Christi, cuius sunt membra,
 & Spiritus Sancti cuius sunt templum, teste A-
 postolo, Quibus affectibus adiungenda est pro-
 fundissima humiliatio tui, quod sis indignus
 calcare eorum vestigia: quæ deuotio solet esse
 causa maxime pietatis, & feruoris, & Deo sum-
 moperè placet. Et commendatur à Sancto Patre
 nostro Ignatio, loco paulò antè citato. Sic S.
 Catharina Senensis beneficij loco reputabat
 osculari vestigia Sacerdotum transeuntium, ma-
 xime eorum qui se animarum conuersioni im-
 pendeabant. uti sunt Concionatores & Con-
 fessarij.

148. Duodecim. Honora intimo affectu cubicula Su-
 periorum & Confessariorum præteritorum,
 dum ea transis, ob amorem & reuerentiam Dei,
 cuius vices obeunt, & obiuertunt; & hoc valde
 acceptum est Deo.

149. Undecim. Loca illa, quæ in eis sunt prædesti-
 nati, ad complendam extrinsecam Dei in cæle-
 stibus choris Curia Cælestis gloriam, sed mag-
 nis ipsos prædestinatos, uti grata tabernacula
 Dei, & membra Christi, & templa Spiritus San-
 cti.

150. Duodecim. Honora loca, in quibus Sancti cli-
 ciunt mente, & elicuerunt exterius, actus he-
 roicos, vel passi sunt pro Deo. Qui actus ado-
 rationis faciendi sunt breuiter, sed magnâ cum
 reuerentia affectus feruentis, ex puro Dei a-
 more, quod sit motuum eorum; seu Deus ipse
 purè propter se amatus amore beneuolentia, &
 speciatim propter hunc respectum quia in tali-
 bus creaturis peculiari modo Diuina Maiestas
 glorificabatur, & in aliquibus adhuc glorifica-
 tur. Replent autem tales breues affectus incre-
 dibilibiter deuotione eximia & magno feruore
 animam, & gustu Deum. Ideo tales breues affe-
 ctus suadebant olim Sancti, & in more habe-
 bant, uti scribit Cassianus, & S. Augustinus, S.
 Chrysostomus, S. Thomas, S. Climacus, & cõ-

mendat Abbas Isaac apud Cassianum; & ipse
 S. Chrysostomus Cassiani Magister, dicens: *O-
 portet orantem non longos extendere sermones, & in-
 guer orare (loquitur de oratione, ut petitio est, &
 ut diuersa est à meditatione proprie sumpta) q. 171. a. 2.
 breues enim & frequentes orationes fieri Christus &
 Paulus præceperunt, paruis ex interuallu. Nam si ser-
 monem in longum extenderis, in negligentiam frequen-
 ter lapsus, multam diabolo subrependi facultatem de-
 deris, supplantandi, atque abducendi cogitationem ab
 his quæ dicuntur. Si verò cõtinuas & crebras orationes
 facias, totumq; tempus interpolans frequentia, facile
 poteris modestiam exhibere. & ipsas orationes, cum
 multa facies solertia. Et infra: Nec mihi quispiam di-
 cas, quod nequeat homo secularibus affixus, foro conti-
 nue per diem orare, potest enim quam facillimè & af-
 fixus tribunali. Vbiunque sis, potes altare tuum con-
 stituere si mentem tantum feruentem exhibeas, oratio-
 nis perfectionem consummaueris. Vbiunque sis, ora:
 templum es, ne locum queras. Non enim Deus locum
 veretur, sed vnum exquirat, seruendam mentem & con-
 tinentem animam.*

CAPVT DECIMVM TERTIVM.

De multiplici adoratione & cultu B. Virgi-
 nis Mariae.

Merito cultu hyperdulia adoranda est Bea-
 tissima Virgo Maria tanquam Dei mater,
 sanctitate & gloria superans omnes Beatorum
 spirituum Angelicos, & humanorum choros,
 innumeris beneficiis, omni hominum statui
 collatis summè commendata: Ideo què merito
 à Sanctis celebrata, eximjis laudibus, & cultu
 multiplici honorata. *Quis Deum non honoret in
 Virgine, inquit B. Laurentius Iustinianus, Qui
 Virginem, Dei voluit esse Genitricem, reparatricem sa-
 culi, lucem mundi, speculum sanctitatis, fidei magiste-
 rium, peregrinationis solatium, immaculatum tem-
 plum, & faderis arcam diuinitus manibus fabricatam
 pudicitia ornamentum, Virginitatis gratiam, humili-
 tatis formam, exemplar continentis, sapientia thronum,
 Magistram virtutum, decus honorum, letitiam
 Angelorum, omnium Sanctorum merita transcenden-
 tem, quam vniuersa supernorum ciuium multitudo ven-
 neratur, colit & laudat. Quæ, ut idem alibi ait, Est s. de An-
 paradisi scala, ianua cæli, demonum fuga, interuentrix
 mundi peccatorum spes, naufragantium portus, maris
 stella, confugium periclitantium, solamen laborantium,
 fluctuantium robur, Dei & hominum verissima me-
 ditrix. In quam, ut dixit S. Ildephonus, Quod per
 partes aliis datum est, tota simul venit gratia plenu
 do; quam, ut veram suam matrem ostenderet, verum se
 hominem patiendo tormenta monstrauit. Quam sic
 Deus exaltauit, inquit S. Anselmus, ut omnia secum
 posibilia esse donauerit: ut si illa velit, nequaquam fieri
 non poterit. Quæ, ut ait S. Thomas, Totam sibi hau-
 serat Spiritus S. gratiam. Unde merito à Sancto*

151.
Chr. h. 2.
de Anna.
Cl. gr. 2. 3.
Th. 2. 2.
q. 171. a. 2.
ad 2.
Coll. 9.
cap. vlt.
Chryl. h.
79. ad
pop.
152.
s. in Nat.
V. Mar.
nuc. Mar.
s. 2. de Ag.
sumpt.
l. de laud.
Virg. e. 12.
in Catech.
Ioan. Luc. 11.

Ioanne Damasceno appellatur: gratiarum pe-
 lagus, & conceptaculum potentie diuinae: b. sanctitatis
 thesaurus, & officina immensorum bonorum, omnium
 mentis captum & intelligentiam superantium: c. gra-
 tia abyssus. Cui teste S. Bernardo, d. Data est omnis
 potestas in caelo & in terra. & nihil est impossibile: cui
 possibile est desperatos in spem beatitudinis releuare.
 Quae, ut habet S. Gregorius Thaumaturgus; e.
 Supercaelestis latitudo vas est, atque receptaculum, &
 per quam gaudium omni dispensatur creatura. genusq;
 humanum antiquam dignitatem recuperat: In qua, ut
 vult S. Bernardus, f. Deus totius boni plenitudinem
 posuit, ut proinde si quid spei in nobis est: si quid gratiae,
 si quid salutis, ab ea nouerimus redundare. Totus ergo
 medullis cordium, & votis omnibus Mariam hanc ve-
 neremur, quia sic est voluntas eius, qui totum se habere
 voluit per Mariam. Est enim, inquit S. Epipha-
 nius g. Sponsa Trinitatis, caeli & terra mediatrix, &
 thesaurus dispensationis plane arcibus. Caeli fenestra,
 ut inquit S. Fulgentius, h. Et scala caelestis, quia per
 ipsam Deus descendit ad terras, ut per ipsam homines
 mereantur ascendere ad caelos. Quae est, ut ait S. Ildel-
 phonius, i. Signaculum fidei nostrae, quam, velut ignis
 ferrum, Spiritus S. totam de coelis incanduit, & igni-
 uit, ut, in ea Spiritus S. flamma tantum videatur,
 nec sentiat nisi tantum ignis amoris. Quae est, ut
 scribit S. Cyrillus Episcopus Alexandrinus, k. Pretiosa
 margarita orbis terrarum: lampas inextin-
 guibilis: corona Virginitatis: scelerum orthodoxae fidei:
 templum indissolubile continens eum, qui nusquam con-
 tineri potest: mater & Virgo: per quam Trinitas san-
 ctificatur, per quam crux pretiosa celebratur, & alo-
 ratur in toto orbe terrarum, per quam exultat caelum,
 letantur Angeli, & Archangeli: fugantur demones, &
 homo ad caelum reuocatur, per quam omnis creatura
 idolorum errore deuentia conuersa est ad agnitionem
 veritatis, & fideles homines ad S. Baptisma perueni-
 unt, atque in toto orbe terrarum extructe sunt Eccle-
 siae. Quae adiutrix gentes veniunt ad penitentiam: per
 quam vnguentus Dei Filius, vera illa lux effulsit seden-
 tibus in tenebris, & vmbra mortis, per quam Propheta
 praenuntiatur, per quam Apostoli salutem gentibus
 praedicarunt. De qua Deus Pater haec dixit S. Ca-
 tharina Senensis: Maria vnguentus filij mei Generitrici
 gloriose concessum est a bonitate mea propter lucarna-
 ti Verbi reuerentiam, quod quicumq; iustus vel pecca-
 tor, qui occurrit ad eam cum deuota reuerentia, nullo
 modo diripietur, vel deuorabitur ab infernali demonio.
 Nam ipsa est a me velut est a dulcissima collocata, &
 electa pro capiendis hominibus, & animabus, praecipue
 peccatorum, illa (ut orans dicebat S. Catharina
 Senensis.) Templum Trinitatis: portatrix ignis, admi-
 nistratrix misericordiae: Germinatrix fructus: mare pa-
 cificum: Donatrix pacis: Terra fructifera: Planta noua,
 de qua habemus florem odoriferum: Verbum videlicet
 vnguentum Dei: Curru ignis: quae vestiuit ignem abs-
 conditum, & velatum sub cinere suo, qui cinis est nostra
 humanitas: Vas humilitatis, in quo vase viget, & ardet
 lumen verae cognitionis: quo lumine leuatur se supra se,
 & ideo placuit aeterno Patri, & sic illam rapuit, &

traxit ad se amore praecipuo, diligendo eam ipso lumi-
 ne, & igne caritatis suae. Et infra: Maria (in die An-
 nuntiationis, quo die sic orauit.) Facta es liber, in
 quo est descripta regula nostra, in ea enim hodie est des-
 cripta Sapiencia Patris aeterni. In ea hodie ostenditur
 dignitas, fortitudo & libertas hominis (vide ibi reli-
 qua pulcherrima pro meditatione, pro concio-
 ne, & pro colloquio spirituali) cui quicquid neces-
 sarium est, & vtile, Deus praestare potest, & solet per
 Mariam, quae, ut ait S. Bernardus, a. Est magnifica
 gratiae inuentrix, mediatrix salutis, restauratrix secu-
 lorum, reuerenda Angelis, Patriarchis, Prophetisq; pra-
 cognita, electa ex omnibus, prelatam omnibus, exaltata
 supra choros Angelorum: b. eorum Domina, & Ma-
 ter, & regina caeli: c. Domina, aduocata & mediatrix
 nostra: d. Regina misericordiae, Domina mundi, Regi-
 na caelorum: Virgo Virginum, sancta sanctorum, lumen
 caecorum, iustorum gloria, peccatorum venia, despera-
 torum reparatrix, desicientium fortitudo, salus orbis,
 speculum totius integritatis: cui data est potestas in ca-
 lo & in terra, & in cuius manibus vita & spiritus nos-
 stri, quae Christianis dat escam gratiae (quae plena est) in
 tempore opportuno, virtutum auctrix, & scientiam
 scientia sanctarum, quia sicut sol vniuersa caeli lumina
 praecellit prerogatiua claritatis eximia, sic ipsa totam
 rationalem creaturam (post Filium) praecellit splende-
 re virtutis ac scientiae: e. quae plus multo gratiae diuinae
 accepit, quam Apostoli: f. lignum vite quod solum dig-
 num fuit portare fructum salutis: Virga sublimis ver-
 ticem sanctum sublimem erigens, & sicut ad sedentem in
 throno: usque ad Dominum maiestatis: g. Hortus con-
 clusus, sanctorum areola aromatum a caelesti confita-
 pigmentario, virtutum omnium speciosis floribus dele-
 ctabiliter vernans: tribus praefertim, quorum odore sua-
 uissimo totam domum Domini replet: violae humilita-
 tis, lilii castitatis, rosae caritatis: Paradisus Dei est, quia
 lignum vite munda protulit, de quo qui manducauerit
 ruet in aeternum: h. Haec est quae totius mundi repara-
 tionem obtinuit, salutem omnium impetravit. Longita-
 do misericordiae eius usque in diem nouissimum inuo-
 cantibus eam, subuenit vniuersis. Latitudo eius reple-
 orbem terrarum, ut eius quoque misericordiae plena sit
 omnis terra: Sublimitas eius, ciuitatis superne inuenit
 restorationem: Profundum eius sedentibus in tenebris
 & vmbra mortis, obtinuit redemptionem. Per eam
 enim caelum repletum, infernum euacuatus est: instaura-
 te ruina caelestis Hierusalem, expectantibus miseris vi-
 ta perditam data, i. Mariae Virgineae lampadis irradiata
 fulgore, ipsa iam caelestis patriae clarior rutilat, k. In
 Maria habitauit Pater & Filius, ut creator in mundo,
 Imperator in Regno, Paterfamilias in Domo, Pontifex
 in templo: Sponsus in thalamo, l. In Maria Angeli la-
 titiam, iusti gratiam, peccatores veniam inueniunt in
 aeternum. Merito ergo in illam respiciunt oculi totius
 creaturae, quia in illa, & per illum, & de illa benigna
 manus omnipotentis quicquid creauerat, recreauit.
 Non mirum, in. Quia in illa habitauit plenitudo
 Diuinitatis corporaliter. Et ideo incredibile non
 est, quod scripsit S. Antoninus, citans S. Ansel-
 mum dicentem, non posse dampnari, quem Ma-
 ria cap. 15.

a. or. de
 Nat. Mar.
 b. or. i. de
 dom. Vir.
 c. or. i. de
 Assumpt.
 d. f. i. de
 Nat. V.
 Mar.
 e. f. i. An.
 nūc. B. V.
 f. f. i. de
 Nat. V.
 Mar.
 g. f. de lau-
 dib. Virg.
 h. f. de La-
 zaro &
 Mar.
 i. or. i. de
 Assumpt.
 k. cont.
 Nestor.
 dial. c.
 139.
 orat. II.
 m. f. i. de
 Nat. V.
 n. f. i. de
 Nat. V.
 o. f. i. de
 Nat. V.
 p. f. i. de
 Nat. V.

cap. 17. 4.
 b. f. de la-
 mē. Mar.
 c. f. 2. de
 Aduentu,
 d. f. i. in
 Salue Re-
 gina.
 e. h. 3. in
 Missas.
 f. f. 2. de
 Aduen.
 g. f. 3. Nat.
 Virg.
 h. f. 4. de
 Assumpt.
 i. f. i. de
 Assumpt.
 k. f. de B.
 Mar. col.
 l. f. 2. de
 Nat. V.
 m. f. i. de
 Nat. V.
 n. f. i. de
 Nat. V.
 o. f. i. de
 Nat. V.
 p. f. i. de
 Nat. V.
 q. f. i. de
 Nat. V.
 r. f. i. de
 Nat. V.
 s. f. i. de
 Nat. V.
 t. f. i. de
 Nat. V.
 u. f. i. de
 Nat. V.
 v. f. i. de
 Nat. V.
 w. f. i. de
 Nat. V.
 x. f. i. de
 Nat. V.
 y. f. i. de
 Nat. V.
 z. f. i. de
 Nat. V.

na respicit suis misericordibus oculis: & quod
S. Bonaventura ait: non esse vllum peccatorem ita
desperatum, cui non obineat salutem Mariæ, si
recuerit ad eam pro auxilio. Et quod ipsamet
SS. Virgo Maria dixit coram S. Brigitta: Ego quã-
tumcumque homo peccat, si ex toto corde, & vera emẽ-
datione ad me reuersus fuerit, statim parata sum reci-
pere reuerentem. Et alibi: Nullus est tantus peccator,
nec in tam vili opere positus, quin, si inuocauerit me in
aditorium, ego inuabo eum. Et: Ego exhibeo gratiam
meam omnibus eam in necessitate habere volentibus.
Hæc est, in qua vexilla virtutis effulserunt, in qua, tota
Majestas Deitatis versatur: n. qua inter omnia opera
atque Opificij post operationem illam, qua natura nos-
tra vitius est filius eius, speciale opus fuit Dei, qui ad
hoc illum fecit, vt quod de primo opificio fuerat desor-
tatum, per Mariam reformaretur: o. tanquam per
generis humani bonum: p. & virgam consolationis: q.
quam Deus sibi sacravit Templum pudoris, de
puritate: r. que fuit pretiosus totius orbis thesaurus,
lampas inextinguibilis, corona virginitatis: l. in cuius
vetro confectus est communis nostra libertatis libellus,
in cuius ventre aduersus mortem fabricata sunt arma:
que est templum, in quo Deus ipse factus est sacerdos,
naturam non demutans, sed eam qui est secundum ordi-
nem Melchisedech per misericordiam induens: t. illa
est que signum sacre virginitatis extulit, & innumerata
virginitatis pium Christo vexillum leuauit: u. est
nouus liber, in quo inenarrabili modo Deus Verbum
extra omnem manus operam & inscriptus est: x. illa vni-
uersos martyres, immod & sanctos omnes tantum exce-
dit, quantum sol reliqua astra: y. est nutritrix sancti-
tatis, cuius lacte omnes qui vnquam fuerunt eruntque
ingestis & sancti aluntur: z. est mater perpetua virginum:
a. est arca sacramentorum, in qua intus omnis custodia
legu & manna fuit: b. orthodoxa fidei expressa ima-
go: c. recta fidei sceptrum & norma: d. renouatio re-
rum antiquarum: e. pulchritudinis diadema: f. corona
virginitatis: sceptrum recte doctrina: g. sicut in creatio-
ne mundi in homine collecta est omnis creatura, ideo
microcosmus, sic in reformatione mundi in Maria col-
lecta est omnis Ecclesia, & sanctorum perfectio: vnde
microcosmos Ecclesie dici potest. Quicquid in quolibet
sancto illustre fuit, in illa fuit. In illa patientia Iob,
mansuetudo Moysis, fides Abraham, castitas Ioseph, hu-
mitas David, sapientia salomonis, zelus Eliaz: h. illa est
cuius presentia totus illustratur orbis, adeo, vt ipsa iam
caelestis patria clarior rutilet, virginea lampadis irra-
diata fulgore: i. illa est scientiarum sanctarum scien-
tiarumque fœx fidelium: l. cuius cor fuit clarissimum spe-
culum passionis Christi & perfecta mortis eius imago:
m. illa est ager in qua thesaurus Angelorum, imò totus
Dei Patris absconditus est: vnde felix qui vendit om-
nia que habet, & emit agrum illum: n. est semper vi-
gens immortalitatis paradysus, in qua lignum vite plã-
tatum, cunctis immortalitatis fructus suppeditat: hæc
virginum gloriatio, & martyrum iubilatio: o. hortus
conclusus deliciarum, reparatio virginum: p. esca hami,
mulierum, fastigium omnium virginum: q. vmbra
in qua spiritualis fuit hamus, Diuinitas: q. vmbra

lum Spiritus S. r. laus martyrum, norma Principum,
instituta Regum: f. Hæc virgo purissima, Chyrogra-
phum aboleuit decreti, & protoparentum abstulit op-
probrium, quærenti seculo stillicidia gratia irrorauit,
& ipsam sacunda ditauit fruge, & pereuntis ac aqua-
rum diluuiio inundanti portum salutis aperuit: t. Ipsa
non solum in plenitudine sanctorum detinetur, sed in
plenitudine sanctus detinet, ne eorum plenitudo minua-
tur: detinet nimirum virtutes ne fugiant, detinet meri-
ta ne pereant, detinet demones ne noceant, detinet fi-
lium ne peccatores percutiat: u. est columna nubis, qua
tanquam nubes protegit ab estu diuina indignationis,
protegit etiam ab estu diaboli, & tentationis: est co-
lunnâ ignis illuminans nos: immo mundum multum sua
misericordia beneficiis: x. est gloria radix: y. cælum &
terra iam dudum ruisent si non Maria precibus susten-
tasset: z. Illa est officina medicina agrotantibus, fons
perennis curatiorum: a. Rectè velleri comparatur, de
cuius fructu salutaria populis vestimenta texuntur: q.
vellus planè Maria, siquidem de molli eius sinu agnus
egressus est, qui & ipse matris laticum, hoc est, carnem
gestans, molli vellere cunctorum operit vulnera popu-
lorum. Omnium enim peccati vulnus, Christi lanâ sus-
funditur, Christi fouetur sanguine, & vt sanitatem re-
cipiat, Christi indumento vestitur: b. Hoc est creden-
tium firmamentum, & piorum perfectum exemplum:
c. est virtus semper vicens, qua animas eam glorifican-
tium, letificat: d. Hinc Regina feruire, regnare est, &
inter illius mancipia numerari, plus quam regnum: e. S. Epi-
scopi: f. Maria mare est: gratia affluendo, & ama-
ra filio compatiendo, diabolum submergendo: quem ad-
modum mare rubrum amarum fuit Aegyptiis in ipso
submersis: g. illa est paradysus deliciarum totiusque a-
mentis, lignum vite, clauis regni caelestis, fons totius
consolationis: h. Nemo est cui donum concedatur, nisi
per Mariam castissimam, nemo est, cuius miseratur
gratia, nisi per honestissimam Mariam: i. Hæc est solus
campi, de qua ortum est pretiosum lilium conuallium, Thaum-
per cuius partum mutatur natura protoplastorum, de-
lectur & culpa: k.

Finitiam sermonem de laudibus Sanctissimæ
Virginis Mariæ Dei matris, quæ in virginitate
sua, & Dei maternitate continet omnia dona,
quæ puræ creaturæ à Deo sumuntur amata, & su-
pra omnes creaturas in terra, & in cælo exalta-
tata concedi poterant, quæ à nullo mortalium
recenseri, & explicari possunt. Nam, vt bene ait
S. Ioannes Damascenus, l. Etiam si omnes toto orbe
dispersa lingua in vnum coeant, non possent eius laudes
oratione consequi, cum ipsa omnium encomiorum lau-
des excedat. Immo, m. cui prædicanda nec Angelorum
laudes sunt satis. Eò quòd, n. eius perfectio soli Deo
cognoscenda reseruatæ est: Ideò, o. solus Dei est, eam
pro dignitate laudare. Nec mirum: quia, vt bene
docet S. Thomas, Beata Virgo, ex hoc quòd est mater
Dei, habet quandam dignitatem infinitam, ex bono in-
finito quod est Deus: ita vt ex hac parte non possit ali-
quid fieri melius eâ, sicut non potest aliquid melius esse
deo.

i. Bern.
fr. de A.
sumpt.
k. Idè. fr.
in Saluè
Reg.
l. S. Me-
thodi. or.
hypop.
m. B. Iust.
de Chri-
sti agone.
n. Bonau.
lect 7. in
Speculo.
B. Virg.
a. S. Gr.
Thaum.
f. de An-
nunc. B. V.
p. Hede. fr.
de Affum.
q. S. Epi-
ph. f. de
Deipara.
r. S. Me-
thod. or.
in hypop.
f. Aug. l. de
Nat. B. V.
i. Bonau.
in speculo.
B. V. c. 7.
u. Idem.
c. S. Epi-
ph. de lau-
Virg.
y. S. Ful-
gent. l. 4.
mythol.
z. S. Dam-
f. de dor-
Virg.
a. Ambr.
ser. 13.
b. S. Gr.
Thaum.
f. 2. de
Annunc.
B. V.
c. Idem.
fr. de Au-
nunc.
4. S. Ansel-
de excell.
Virg. c. 9.
e. S. Chry-
sol. l. 16.
f. Bonau.
in spe. c. r.
g. S. Epha-
f. in laud-
B. V.
S. Ger-
Const. h.
de Zona
& fasc.
B. V.
Aug. f. 2.
de Annun-
f. 18.
de sanctis.

k. or. 2. de
Assumpt.
I. Epip. or.
de laud.
Virg.
m. S. Ber.
Senenl.
to. 1. f. 51.
art. 3. c. 1.
7. And.
Cret. or.
2. de Dor.
Virg.
1. p. 9. 2. f.
2. 6. ad 4.
loco sup.
cit.
or. 1. de
Dormit.
Virg. Ma.
h. de pur.
E. V. M.

Deo. Ideò, soli Deo cognoscenda reservatur eius perfectio; inquit S. Bernardinus Senenlis: Vnde sequitur, Dei tantum esse laudare eam pro dignitate, quas novit rationibus in ea fecit miracula; ut ait Andreas Cretensis.

Nunc accedamus ad tractandos modos colendi Sanctissimam Dei matrem. Sed cogor hoc loco dicere cum S. Methodio: Si Arca que sanctitatis tue imaginem tantum in se gerebat, tantus à Deo honos habitus fuit, ut nemini, nisi sacerdoti dignitate ad illa qua in ipsa recondita erant, cognoscenda, ingressus concederetur: velo, quod eidem obtendebatur, tanquam regina cuiuspiam vestibulum distinguente, custodienteq; quis tandem & qualis venerationis cultus à nobis, qui minimi sumus, tibi debetur? Tibi, inquam, que verè Regina es, que verè Legislatoris anima: alioqui capi potest, recipiendum sacra? Dicendum tamen mihi est de modis colendi nostram & cœli Reginam ac Matrem. Ego ne actum agam, nolo hic commemorare modos diversos colendi Beatissimam Dei Matrem Mariam, ab aliis piè & diligenter tractatos, quibus hos addo, quos in aliis recentioribus authoribus dum hæc scriberem, non legi, nec vidi, sed postea aliquos aliter tractatos ab aliis reperi.

Primò. Dum solus es, vel etiam cum aliis, & non es impeditus locutione aut aliâ re simili, quæ totam mentis tue attentionem exigit, salutationes illas, in Ecclesia solitas, offer Beata Virgini, dum audis in templis, mane, & in meridie, & vesperi, ad eam salutandam quotidie pulsari. Eâ intentione id ad singulorum templorum pulsum faciendo, ut si forte alij tunc non salutaverint Beatam Virginem prope illud templum manentes, tu eorum vices suppleas; vel si illi eam salutant, te quoque illis associes;

siquidem, ut ait S. Ambrosius. Multi animi, dum congregantur unanimes, magnifunt, & multorum preces impossibile est contemni. Nam, ut ponderans illa Christi verba, Si duo ex vobis consenserint super terram de omni re, quamcunque petierint, fiet illis à Patre meo, qui in cœlis est, S. Cyprianus scripsit; Si duo unanimes tantum possunt, quid si ynamitas apud omnes esset? Lam pridem de divina misericordia impetrassetus, quod petimus, nec tamdiu in hoc saluis, & fidei nostræ periculo fluctuaremus. Si omnis oratio, inquit S. Chrysostomus, tantam vim habet, longè magis eam, que ore multorum proveniat, valere consentaneum est; idque ibi probat exemplis.

Alter modus colendi Beatam Virginem, qui mihi vehementer placet, est ille, quem tradidit ipsa sanctissima Virgo Maria, his ipsis verbis S. Brigittæ: Sic laudare debes me:

Primò. Benedictus sis tu Deus Creator omnium, qui in vterum Maria Virginis descendere dignatus es.

Secundò. Benedictus sis tu Deus, qui cum Maria Virgine esse sine gravamine voluisti, & de ea immanitatem carnem, sine peccato sumere dignatus es.

Tertiò. Benedictus sis tu Deus, qui ad Mariam

cum gaudio anime eius, & omnium membrorum venisti, & cum gaudio omnium membrorum eius sine peccato de ea processisti.

Quartò. Benedictus sis tu Deus, qui Mariam Virginem matrem tuam post ascensionem tuam crebris consolationibus latificasti, & per te ipsum, eam consolando, visitasti.

Quintò. Benedictus sis tu Deus, qui corpus & animam Maria Virginis matris tue in cœlum assumpsisti, & supra omnes Angelos iuxta Deitatem tuam honorifice collocasti. Miserere mei propter preces eius.

Hinc apparet, non placere Beata Virgini talem eius cultum, quo illa sola colitur multis precibus ad eam directis, vix autem Deus; et id fiat, quærendo eius intercessionem ad Deum. Vtrumque enim fieri debet: sed plus ad Deum, & feruentius.

Tertius modus Sanctissimam Virginem colendi, est traditus ab eâ S. Gertrudi, per orationem pag. 248. lam hic ponendam: *Aue candidum lilium*; quam si quis devotè diceret, promissit se apparituram in exitu anime.

Aue Candidissimum lilium fulgide semper, tranquilla Trinitatis rosâ, presulgida cœlice amantatis, de qua nasci, & de cuius lacte pasci, Rex cœlorum voluit, diuinis infusionibus animas nostras pasci.

Quartus modus Scribitur in spiritualibus gratiis S. Melchitidis à Beata Virgine edoctæ, situs est, in recitanda salutatione Angelica, cum certâ oratione hæc adferendâ, quem modum servanti B. Virgo, promissit se ei in horâ mortis ad futuram.

Recitato primo *Aue Maria*, subiicies hæc orationuculam:

O Domina mea Sancta Maria, sicut Deus Pater per omnipotentiam suam, te potentissimam effecit, ita mihi quæso ad sis, nunc & in hora mortis meæ expellendo à me omnem contrariam potestatem.

Secundâ salutationi subdes:

O Domina mea S. Maria, sicut Filius Dei tantâ te cognitione & claritate dignatus est, ut totum cœlum illumines, ita nunc & in hora mortis meæ animam meam cognitione fidei sic illustres & corrobores, ut nullo errore, aut ignorantia pervertatur.

Post tertiam salutationem dicas:

O Domina mea Sancta Maria, sicut Spiritus S. suum amorem tibi plenè insudit, ita tu nunc & in morte meâ dulcedinem amoris diuini mihi instilla, ex quo omnis amaritudo mihi reddatur suavissima.

Quintus modus cultus, maximè acceptus B. Mariæ, est, ex amore erga Deum, & illa cupit quàm maximam gloriam, & quem illa amat magis, quàm vlla pura creatura, imitari eius virtutes, per quas Deus maximè glorificetur in cœlo & in terra, & in quibus maximè resplendeat fructus Passionis, & meritorum filij eius dilectissimi: cuius illa merita cupit quàm maximè dilatari in animabus, ab eo tam pretioso sanguine redemptis; quem sanguinem cum eius meritis non vult esse otiosum, sed quàm plurimis,

nis, & quam maximè vilem & salutarem. Si-
cut enim Deus magis probat cultum sui per o-
pera quàm verba, vnde dicit: Non omnis qui dicit
mibi Domine, Domine, intrabit in regnum caelorum,
sed qui facit voluntatem Patris mei, qui in caelis est,
ita & B. Virgo, magis se coli vult vitâ sanctâ,
ob Dei gloriam ad eius imitationem institutâ,
quàm per preces multas sine bona vitâ: qualis
non reperitur in multis, qui multa rosaria reci-
tant, & vix aliquod aliud opus bonum faciunt.
Benè enim ait B. Laurentius Iustinianus: Tunc
veraciter Sanctos colimus, cum eorum vitam conser-
vando imitamur. Et, vt S. Augustinus monuit, Ab
eis sanctorum in veritate festiua gaudia celebrantur,
qui ipsorum exempla sequuntur, vt imitari non pigra-
t, quod celebrare delectat. Et hæc SS. Virginis imita-
tio, non tantum verum, eique acceptum cultum
continet, sed eius quoque patrocinium con-
ciliat. Si enim tanquam bonus & deuotus filius, eam in
omnibus pro posse studueris imitari, inquit S. Bona-
uentura, tunc procul dubio te sibi tanquam matri
veraciter exhibebis, & ipsa te tanquam suum filium
veraciter adiuuabit, & que digne ab ea perieris, tibi
dabit. Et in omnibus tibi necessariis ad salutem simpli-
citer ministrabit, & tandem in celesti gloria te apud
se feliciter collocabit. Quod vltimum etiam S. Am-
brosius promittit: Quicumq; sibi Mariæ optat præ-
mium, imitetur exemplum. Itaque qui maximè vult
colere SS. Virginem Mariam, imitetur eius in-
tuitu, ad Dei maiorem gloriam, humilitatem il-
lius, obedientiam, castitatem, deuotionem, pa-
tientiam, vitam exemplarem, & irreprehensibi-
lem, conscientiam ab omni peccato mundam,
modestiam exteriorem, motum grauitatem,
mansuetudinem, passionum dominium, amo-
rem proximi & Dei ardentissimum, conformi-
tatem cum diuina voluntate in omnibus ad-
uerbis, amorem crucis, zelum gloriæ diuinæ, in-
tentionem rectam in omnibus dictis & factis,
affectiones omnes puras & caelestes, summam
considerationem & circumspicionem in lo-
quendo, omnes corporis motus & gestus san-
ctimoniam redolentes, ab omni leuitate & fa-
ctu & impuritate alienissimos. Hæc enim magis
illi placent, quàm multa rosaria: quanquam &
hæc illi placent, sed non æquè vt illa.
Sed præstat videre quæ virtutes in Beatissima
Virgine Maria fuerunt. S. Brigittæ diuinitus o-
sculata, & ab aliis Sanctis commemorata, quas
in ea potissimum imitari debeamus.
Omnia temporalia ei erant quasi mortua. Diuina
charitate erat ardens, & seruida interius & exterius:
fuit in ea humilitas, timor, obedientia, patientia, stabi-
litas, mitis; quia mitis est, dare omnibus petentibus
misericordiam in necessitatibus. Non fuit virtus aliqua
in aliquo, quin ipsa hanc eandem virtutem haberet ex-
cellenti: nulla macula peccati vnquam inueniri in ea
poterat. Et alio in loco: Sensus & intellectus virginis
in calorum celsitudinem frequenter ascendens, Deum
contemner per fidem apprehendebat, & dulcissimâ

charitate suauiter amplexabatur, & hanc charitatem
eum rationabili spe & diuino timore firmissimè te-
nuit, per ipsam charitatem ita inflammans animam
propriam, quod velut seruentissimus ignis, in Dei amo-
re flagrabat. Hic etiam Virginis sensus & intellectus
corpus eius ad obsequendum Deo subiecit. Ita cibum &
potum temperabat, quod propter aliquam superfluita-
tatem à Dei seruitio nequaquam ipsam retraxit vlla
segritias: nec propter immoderatam parsimoniam, ad
agenda sua vnquam fiebat imbecillis. Temperantiâ vi-
giliatum ita corpus suum moderabatur, quod propter
sonni breuitatem nullo tempore, quo ipsam vigilare
oportuit, aliquâ torpebat grauedine. Nec propter soporis
nimietatem statim à vigiliâ temporâ in minimo puncto
breuiabat. Laborem & corporalem aduersitatem, &
transitoriam corporis felicitatem, æquanimiter ferebat;
de corporis aduersitate non dolens, & de eius felicitate
nequaquam exultans. Mundana diuitie velut steridissi-
mum lutum ei vilescbant: mundanam gloriam audire
sic abhorrebat, sicuti corruptum aërem, qui suo calore
multorum vitam breuiter extinguit. Omnia Deo pla-
centia in corde suo reputabat dulcissima: illa quoque
selle amariora, quæ Deo erant odiosa & contraria.
Erat ex charitatis virtute ita roborata, quod in nullo
opere bono tabescebat. Videntes eam deuoti, & quanto
seruore illa Deo famulabatur, ad Dei honorem ser-
uentiores efficiebantur. In his autem qui ad peccandum
promissi erant, ex eius verborum & gestuum hone-
state, statim peccati seruo extinguatur quamdiu ip-
sam conspiciebant. Et alibi: Frequenter timebat pro-
aduersitas ipsam ad obsequendum Deo efficiere gra-
uiorem. Omnia per legem diuinam vecta, iugi com-
mendabat memoria, cum omni attentione ea deuitans.
Ipsius lingua nunquam mouebatur ad locutiones inuti-
les: eius honestissimi oculi ad respiciendum aliquid non
necessarium, nequaquam fuerunt leuati: aures eius ad
ea solum erant intentæ, quæ ad Dei gloriam pertine-
bant: manus & digitos non nisi ad propriam, vel pro-
ximi sui vtilitatem extendebat: pedes suos, quantum ad
vnum passum moueri non sinebat, nisi prius discussisset,
quæ vtilitas inde prouentiret. Desiderabat omnes mundi
tribulationes gaudenter sustinere: incessanter desidera-
bat, vt Deo, qui sibi erat charissimus, ab eius anima pro
sua creatione honor & gaudium redderetur. Eius vo-
luntas in nulla vnquam bonitate defecit. Et alio in lo-
co: Nihil volebat nisi Deum, nihil desiderabat nisi Deum.
Interrogatus: Nihil volebat nisi Deum, nihil desiderabat nisi Deum.
Deum, verba & affectiones animæ eius fuerunt arden-
tes interius diuinâ intelligentiâ, & exterius splenden-
tes, & dispositione laudabili motuum eius corporalium,
& concordantiâ pulcherrimâ eius virtutum. Omnia
intentio & operatio eius fiebat ad voluntatem
Dei. Constantia conscientie eius, & fidei, nunquam te-
puit, nec in tribulatione potuit vitari. Et ipsamet di-
xit S. Brigittæ: Ego illa sum, quæ nunquam com-
misi peccatum veniale nec mortale. Ego quippe in cha-
ritate Dei tam ardens eram, quod nihil mihi placuit,
nisi perfectio voluntatis Dei.

S. Bonauentura ex S. Hieronymo refert. Be-
tam Virginem à mane vsque ad tertiam orationibus
insti-

c. 14. f. Att.
pinquorum cohabitationem, ne ipsorum prosperitas vel
aduersitas ipsam ad obsequendum Deo efficiere gra-
uiorem. c. 14. f. Att.
L. 5. post
Interrog.
9. r. 4.
L. 3. Reu.
cap. 8.
c. 3. Mac-
dit. Vite
Christi.
insti-

institisse, à tertia vsque ad nonam externo opere (seu labore manuum) se occupasse: deinde etiam accipere solitam. Fiebat ut in vigiliis inueniretur prior, in sapientia legis Dei eruditior, in humanitate humilior, in carminibus Davidis elegantior, in cbaritate gloriosior, in puritate purior, in omni virtute perfectior. Erat constans & immobilis. Eam irascentem nullas vel vidit vel audiuit. Omnis sermo eius ita erat gratia plenus, ut cognosceretur in lingua eius Deus. Semper in oratione & deservatione legis Dei permanebat. Et erat sollicita circa socias suas, ne aliqua ex eis in illo sermone peccaret, ne aliqua in risu vocem suam exaltaret, ne aliqua iniurias aut superbiam contra parem suam exerceret. Sine intermissione benedicebat Deum (ac proinde, etiam dum laboribus manuum se occuparet) & ne forte in saluatione sua à Dei laudibus tolleretur, si quis eam salutabat, illa pro saluatione sua: Deo gratias respondebat. Denique primum ex ipsa exiit, ut dum salutantur homines sancti, Deo gratias dicant. Hæc S. Bonauentura retulit putans à S. Hieronymo vitam SS. Virginis esse descriptam quod recentiores negant. Ut ut est, vera sunt hæc omnia, & meritò B. Virgini Mariæ adscripta.

I. 1. Reu.
cap. 10.

Sed præstat audire ipsam B. Virginem suas virtutes referentem S. Birgitæ, ut pro modo nostro eas imitemur: Ego, inquit, à principio cum audirem & intelligerem Deum esse, semper sollicita fui & timorata de salute & obseruantia mea. Cum autem audissem plenus, ipsum Deum esse Creatorem meam & iudicem de omnibus actibus meis, intime dilexi eum, & omni hora timui, & cogitavi, ne eum verbo vel facto offenderem: & proposui firmiter in animo meo, nihil nisi ipsum diligere, & amara mihi erant mundana vehementer. Post hæc, audio quod ille Deus redempturus esset mundum, & nasciturus de Virgine, tanta circa eum charitate affecta fui, quod nihil nisi Deum cogitabam, nihil volebam nisi ipsam. Ego elongavi me quantum potui à colloquio & presentia parentum & amicorum. Et omnia que habere potui dedi indigentibus. Nihil, nisi victum tenuem & vestitum referuavi. Nulla mihi nisi Deus placuerunt. Ego semper in corde meo optavi, ut viverem ad tempus natiuitatis eius, si forte fieri mererer ancilla indigna Matris Dei. Vixi etiam in corde meo, si esset ei acceptabile, obseruare Virginitatem. Nihil unquam possidere in mundo. Post presentationem in templo regressa domum, ampliori quam prius ardebam amore Dei, & nouis quotidie inflammabar affectibus & desiderii amoris. Propterea plus solito ab omnibus me elongavi, & sui sola noctibus at que diebus timens vehementissime ne os loqueretur, vel auris audiret aliqua contra Deum meum, vel oculi mei viderent aliqua delectabilia. Timida quoque fui in silentio, & multam anxiam, ne forte sicerem ea, que magis loqui debuissem. Et alio in loco: Ex verbis Simeonis, quibus dixit gladium pertransurum animam meam, & filium meum positum in signum cui contradiceretur, grauius perforabat cor meum dolor iste, qui vsquo dum assumpta fui corpore, & anima in calum nunquam defuit in corde meo, licet ex consolatione Spiritus Dei temperabatur. Et alibi: Ego que sum

I. 6. Reu.
c. 17. &
f. 19. Ang.

I. 7. Reu.
cap. 25.

mater Dei, ita humilis sum nunc in corpore meo (in celo) quod est supra omnia que creata sunt exaltatum, sicut tunc fui, quando Ioseph desponsata eram. Imò eadem humilitas est nunc in filio meo, in potentia Deitatis sua, sicut tunc fui, quando reclinabatur in presepio inter duo animalia.

Et ut scribitur l. 4. c. 12. in fin. diu. pietat. Beata Virgo, S. Gertrudis sacrum in quo communica-tura erat audientis, imposuit pectori monile quoddam splendidissimum, quod habebat, quasi cornua septem, & in quolibet cornu gemmam quandam preciosissimam, per que, significabantur precipue quedam virtutes, quibus B. Virgo Domino placuerat. Per primam itaque gemmam figurabatur Alliciens puritas; per secundam, Fructificans humilitas; per tertiam, Veruens Desiderium; per quartam, Luminosa cognitio; per quintam, Inextinguibilis amor; per sextam Eminens delectatio in Deo; per septimam Pacata tranquillitas, Quæ ut ait S. Bernardus, Fuit fortis in proposito, & 9. paruo temperans in silentio, prudens in interrogatio, iusta in confessione.

Sed ante omnes virtutes primo loco imitanda est in Deo pura Puritas conscientie, libera ab omni peccato: quia ut de ea scripsit S. Anselmus: Eâ puritate niebat, quâ maior sub Deo nequit intelligi. Hinc sacrum Concilium Tridentinum post alios SS. PP. ait: Eam tota vita vitasse peccata omnia, etiam venialia ex speciali Dei privilegio, quemadmodum de ea tenet, Ecclesia.

S. Ambrosius sic etiam vittutes commemorat; l. 1. de Virgo erat non solum corpore, sed etiam mente, que nullo doli ambitu sincerum adulecæret affectum. Corde humilis, verbis gratus, animo prudens; loquendi par-cior, legendi studiosior, non in incerto diuitiarum, sed in prece pauperis spem reponens; intenta operi, verecunda sermone, arbitrium mentis solita non hominem, sed Deum quarere; nullum ledere, bene velle omnibus; assurgere maioribus natu, equalibus non inuidere; fugere incantiam, rationem sequi, amare virtutem. Quando ista vel vultu læte parentes, quando dissentit à propinquit, quando fastidiunt humilem, quando derisit debilem, quando vixi aut inopem: Eos solos solita cæcus virorum inuisere, quos misericordia non exuberaret, neque præteriret verecundia. Nihil coram in oculis, nihil in verbis procaz, nihil in actu inuerecundum. Non gestus fractior, non incessus solutior, non vox petulantior, ut ipsa corporis species simulabrum fuerit mentis, figura probitatis.

S. Ioannes Damascenus: Apud Iosephum sponsu sacra & præfusa immaculata commorabatur, domi se continens, earumque que ante fores gererentur, nihil omnino cognitum, habens. S. Odilio: Num pro certo sciamus, quod omnis Maria, actio semper intenta fuit in Domino. S. Ignatius martyr, Maria Iesu in afflictionibus est hilaris (tunc enim adhuc vivebat) in penuriam & indigentiam non querula iniuriaribus gra-ta. B. Methildi reuelatum est: Prima virtus in qua Virgo nata & infans se singulariter exercuit, fuit humilitas, quia ita modestè de se sentiebat, ut cum tot gratias haberet, nulli creatura se præuulerit. S. Brigide dixit

I. de Con-
cept. B. V.
cap. 8.
sect. 6. c. a.
23.

I. 1. de
Virginit.

or. 2. de
Assumpt.

ser. de
B. Virg.
epist. 1.

lib. 1.

121. dixit SS. Virgo Maria: *ut quid ego me tantum humilitatam, aut vnde promerui tantam gratiam, nisi quia cogitavi & sivi, me nihil esse à me aut habere? Ideo & nolui laudem meam, sed solius datoris & creatoris.* S. Anselmus: *Mos Maria erat modica loquela, expedire obediencia, sine audacia, sine risu, sine turbatione sine ira.*

Sextus modus meo iudicio est valdè, gratus Beatissimæ Virginis Mariæ, si de illa habeas altissimam opinionem, quoad omnia ad illam spectantia, si talia sint, quæ tutò & securè de ea existimari possint. Tutò autem & securè, & cum magno merito potes de ea credere.

In primis quod sit concepta sine vlla macula peccati Originalis, (contrariam opinionem a horum, nec privatim nec publicè damnando, imò nec indirectè perstringendo & improbando.) Hoc enim multæ celebres Academiæ nunc docent & tenent, & doctissimi Theologi id probant, allatis multis Sanctorum Patrum sententiis idem asserentibus.

Quoniam verò citatur pro contraria sententia quædam Revelatio S. Catharinæ Senensis, sciendum est, (quod etiam alij Theologi, ante me dixerunt) nullam talem eius revelationem reperiri.

Adde ego, me Romæ inuenisse ante annos circiter quindecim, impressas Reuelationes S. Catharinæ Anno 1504. Venetiis, per Lazarum de Soardi, (hoc est ante annos 139. quia hæc addo ann. 1643.) & quidem impressas, antiquà illa lingua Italica, in multis discrepante (quoad dialectos, ut ita dicam) non in sensu ipsò à moderna, & bis me legisse continuatè illas Reuelationes, cum accurata attentione, & excerptis ex illis multa, pro confirmandis, & illustrandis meis monitis spiritualibus, quæ tradidi, & trado in meis Opusculis, nullam tamen profus inuenisse talem reuelationem, quæ etiam in speciem, & indirectè indicet, SS. Dei matrem esse in Originali peccato conceptam, aut vllà macula in sui conceptione coinquinatam. Additamentum ergo est aliquorum, qui ut fidem conciliarent suæ sententiæ, hoc S. Catharinæ Senensis adscripserunt. Fieri potest, ut illa, sicut filia spiritualis Patrum Dominicanorum, ab aliquo Confessario edocta fuerit, id, ut de B. Virgine sentiret, sed ut hæc de re haberit reuelationem Diuinam, nullus id verè ostendere potest.

Suadeo præterea ad hanc opinionem de immaculata Conceptione Beatissimæ Virginis Mariæ tenendam, & aliis suadendam, voto peculiaritè obligare Diuinæ maiestati, donec cõtrarium (cuius rei nullum est periculum) à sede Apostolica declaratur. Nunquam autem declarabitur, sed potius contrarium: tum quia & Paulus V. & Gregorius 15. in Decretis hac de re edictis, manifestè ostendunt sedis Apostolicæ inclinationem, ad fauorem immaculatae Conceptionis, tum quia legi, & descripti, Anno 1599.

Lancij Opusc. Tom. 2.

ex Actis Originalibus Cõcilio Tridentini, (quæ asseruabantur in castro S. Angeli Romano, & cum expressa licentia Clementis octauis, fuerunt R. P. Petro de Arrubal, Professore Theologiæ in Collegio Romano, & mihi eius socio, ad aliquot horas exhibitæ à Cardinali Cæsio) ex aliquot decadibus Episcoporum deputatorum ad tractandum de hoc puncto Conceptionis B. Virginis Mariæ, omnes asseruisse, illam esse Cõceptam sine peccato originali, (solos quinque contrarium dixisse. Postea in alia sessione fuisse conclusum, ut tandem determinaretur à Concilio Tridentino, illam esse conceptam sine peccato Originali, sed ob instantissimas preces aliquot Episcoporum & Theologorum S. Dominici, qui illi Concilio aderant, rogantium, ne hac vice propter notam quæ inturberetur Ordini S. Dominici, hoc decreto, illud ederet sed supersederent, & ad aliud tempus illud reiceret, Concilium super sedit. Decretum illud non vulgavit, hanc solam ob causam. Ira habetur in illis Actis Concilij, quæ diligentissimè legi, & hæc tunc exscripsi.

Si quis dixerit S. Catharinam Senensem in oratione 16. facta Romæ Ann. 1377. dum esset in abstractione à sensibus coram Deo Patre dixisse, B. V. Mariam fuisse conceptam in peccato Originali, sed statim ab eo liberatam.

Respondeo, Si verè oratio illa fuit facta à S. Catharina, & non illi afficta, id eam dixisse in illa oratione, non Deo reuelante, sed ex proprio spiritu & sensu, tanquam ab ea, quæ fuit filia spiritualis PP. Dominicanorum, à quibus hanc sententiam edocta fuerat. Sciendum autem est, quando personæ aliquæ piæ, abstractæ à sensibus aliquid loquuntur, sæpè eas loqui ex proprio sensu, & aliquando hallucinari. Hoc nimis certum est, & sciunt rerum talium periti, & cõstat ex historiis Ecclesiasticis authenticis: & ego possem nominare quasdam sanctas ex sedis Apostolicæ Decretis, relatas in numerum Sãctarum, quarum dicta & scripta in raptibus & ex raptibus deriuata legi, magnis hallucinationibus resperla: ideo quæ non permilla inprimi. Ita & S. Catharinæ contigit non semel. Nam in aliis orationibus quas diligenter legi, idque non semel, hoc aduertit. Siquidem oratione nona, dixit *sanguinem Christi fuisse æternum.* Et orat. 17. vocat. *B. V. Mariam Redemptricem generis humani, illudq. à Christo redemptum passione* (quod verum est) *à B. verò Virgine, mentis & corporis dolore* quod omnino fallum est. Totalis enim causa & sola nostræ redemptionis, Christus Dominus fuit. Et orat. 12. adhuc in hac vita *perfectè cognosci posse affectum charitatis Diuinæ.* sed eo modo, non posse in carne mortali, *videri Diuinam Essentiam,* scilicet, clare & intuitiue. Atqui nec affectus charitatis Diuinæ, hoc modo in hac vita potest cognosci. Et orat. 15. *à Beatis Deum videri non per uisionem creatam, mediam inter Deum, & videntem ani-*

animam, sed per visionem increatam Dei, & per Deū ipsum. Et orat. 18. in fine, ait peccantes grauiter peccare, quia perdidit lumen veritatis, quod acquiritur per fidem Dei. Atqui non omni peccato mortali fides amittitur, vt contra Hæreticos definiuit Concilium Tridentinum sess. cap. 15. & Can. 28. Simili ergo modo, ex sensu proprio edocta à suis Confessariis, id dixit S. Catharina Senensis, de Conceptione Virginis sanctissimæ, & non ex inspiratione, multò minus reuelatione Diuina, nec plus hoc dictum eius habet auctoritatis, quàm dictum alicuius alterius ex Ordine S. Dominici, Magistri & Instructoris S. Catharinæ.

Secundò suadeo etiam hoc tenere de Beatissima Virgine Maria, quod solis suis precibus in cælo fulis pro animabus purgatorij, eas à Purgatorio liberet, & pœnas illas mitiget, quicquid alicui Theologi in contrarium dicant, assentes, per preces Beatæ Virginis excitari aliquos fideles, vt suis satisfactorijs operibus iuuent in Purgatorio existentes. Hoc enim quod assero, expressè reuelauit SS. Deipara S. Brigittæ. Sum, inquit, mater omnium, qui sunt in Purgatorio, quia omnes pœnae, quæ debentur purgandis, pro peccatis suis, in qualibet hora propter preces meas, quodammodo mitigantur. Ita placet Deo, vt aliq̄ue ex his pœnis, quæ debentur eis de rigore Diuina iustitiæ, minuantur. Et alibi. Nulla pœna est in Purgatorij igne, quæ propter me non remissior erit, & leuior ad ferendum, quàm alias esset. Similia Christus Dominus dixit alio in loco. Cum enim audiente S. Brigittæ, SS. Virgo Maria intercederet apud filium suum pro animabus purgatorij, dicens: Da eis Domine mi, & Fili, misericordiam tuam propter preces meas. Respondit Filius, Libenter propter te, dabo eis triplicem misericordiam. Primò, auditus eorum alleviabitur, visus mitigabitur, pœna remissior & mitior erit. Insuper, quicumque ab ista hora sunt in summa pœna purgatorij, venient ad mediam: & qui sunt in media, venient in leuissimam pœnam: qui autem in leuissima pœna sunt, transferunt ad requiem, quâdo orauit B. Virgo pro illis, ob preces solas illius transferunt ad requiem, non expectando viuientium preces, quæ non nisi postea fundi ab iis poterant, si fuissent diuinitus ad orandum moti ob preces SS. Deiparæ. Et sic potius Mariæ attribui deberet earum liberatio, tanquam causâ immediatè.

Idem apparet ex alio exemplo, quod narrat Dionysius Carthusianus, quem appellat virum sanctissimum & doctissimum, Cardinalis Bellarminus, & virum doctrinæ & sanctitatis præstantem. Serarius: eruditione & sanctitate & reuelationibus, clarum, Molanus: Virum eruditionis & sanctitatis summa, Sixtus Senensis: Quin & B. Petrus Damiani narrat exemplum cuiusdam mulieris de purgatorij pœnis, per Beatam Virginem immediatè liberatæ, quod sic recenset, Religiosus planè presbyter Ioannes, rem mihi retulit ante paucos annos

contigisse Rome, quàm narro. In Assumptione scilicet Dei genetricis Mariæ, cum nocturno tempore Romanus populus iuxta morem Orationibus & Litaniis insisteret, & accensis luminibus diuersarum Regionum Ecclesiis perlustraret, mulier quadam in Basilica, quæ est ad honorem eiusdem B. Virginis, in Capitolio constituta, commatrem suam vidit, quæ scilicet ab anno serè fuerat iam defuncta. Cumque per multitudinem confluentium ad eam attingere non potuisset alloquium, auduit eam in tali cuiusdam angiportus articulo praesolari, vt dubium non esset, quod egressa Basilicam, ab ea declinare non posset. Hanc itaque transeuntem protinus inquisiuit: Nomen tu, inquit, commater mea est Marozia videlicet, quæ dudum defuncta es? Hoc illi fuerat vocabulum, dum viueret. Quæ respondente, ipsa sum. Et quomodo, inquit, tibi nunc est? At: vsque hodie non leuis me pœna constrinxit, quia videlicet per lasciuia petulantis illecebras cum coetaneis me puellis in tenera adhuc ætate sedauit: & hoc ipsum pro dolor, obliuioni quodammodo tradens, sacerdoti quidem confessa sui, sed iudicium non accepi. Verum hodie Regina mundi pro nobis preces fudit, meque cum multis aliis de locis pœnalibus liberauit: tantaque multitudo per interuentionem eius hodie est detortentis erepta, vt numerum totius Romana plebis excedat. Vnde sacra eadem Domine nostra gloriosa dicat a passim loca visitamus, actionesq̄, sibi gratiarum pro tantis misericordiis beneficiis alacres exhibemus. Cumq̄, super hoc commater illius ambigeret, nec fidem facilem sermonibus adhiberet, subiunxit: Vt experiaris, inquit, pro certo verum esse quæ loquor, scias te transacto hoc anno, in eadem festiuitate proculdubio morituram. Quod si (quod fieri non potest) vltèrius vixeris, me protulisse mendacium liquido comprobabis. Et his dictis, ab eius oculis euauit. Mox illa cilicium induit, & de obitu suo sollicita, quæ audierat, vivere cautius cepit. Quia plurâ peractio serè anno pridianis cepit agrotare vigilis, in ipso verd festiuitatis die, sicut ei demonstratū fuerat, terminauit.

Hoc & de aliis Sanctis in cælo orantibus pro defunctis, dum iis commendantur à viuentibus, docet S. Augustinus: Non video quæ sint adiumenta mortuorum sepulcorum apud memoriam sanctorum (hoc est in templis Deo dicatis, in memoriam & honorem sanctorum) nisi ad hoc, vt dum recolunt, vbi sunt postea eorum quos diligunt corpora, eiusdem Sanctis illos, tanquam Patronis susceptos apud Dominum adiunandos, orando commendent. Sensit ergo S. Augustinus, præter orationes viuentium, à sanctis inuocatis, iuuari peculiari ratione defunctos immediatè. Et S. Thomas idē dicit: Sepultura in loco sacro, mortuo prodest, non quidem ex ipso opere operato, sed magis ex ipso operantis: dum scilicet vel ipse defunctus, vel alius corpus eius tumulari in loco sacro disponens, patrocinio illius sancti eum committit, cuius precibus, per hoc credendum est adiuuari. Atqui non adiuuaretur per hoc defunctus, si opus esset viuum aliquem excitari à Beato, vt satisfaciatur nouo aliquo opere distincto à precibus Beati. Et in iure Canonico habetur: Anima defunctorum, quatuor modis soluitur: aut oblationibus

1. 4. Reu.
cap. 138.

1. 6. Reu.
c. 10. &
21.
1. 1. Reu.
c. 50. fin.

ser. 2. de
Assumpt.
de Script.
Eccl. q. 15.
in cap. 8.
Tob. in
Natal SS.
Belgij
1. 4. Bl.
Blioth.
1. 3. ep. 10.
in ordine
52.

1. de cura
pro mor.
tuis c. 4. j

in 4. d. 4.
q. 3. a. 1. ad
quæstio.
ul. 3.

13. d. de
Purgato.
artic. 6.

C. Animæ
1. q. 2.

summa & indiuidua Trinitas benignissimo & paradisi-
fimo fauore iis consentit.

Quinto. Gaudeo praeterea quod secundum voluntatis
meae arbitrium mihi seruentibus in hoc saeculo, &
in futuro merces rependatur.

Sexto. Gaudeo, quod supra choros Angelorum exal-
tata, speciali quadam prerogatiua, proxima sim San-
ctissima Trinitati, Sanctorum omnium incundam So-
cietatem obtineris.

Septimo. Gaudeo, quod omnino certa sim, quod glori-
a mea nunquam decreset, nunquam deficiet. Haec
in eius vita.

Ephem.
Balingh.
7. April.
p. 194.

Tanti autem facit Beatissima Virgo Maria
hanc eius gaudiorum commemorationem, ut
cum B. Ioseph Praemonstratensis, aliàs dictus
Hermanus, ob custodiendum templum, ne fures inde
pretiosa quaeque auferent (grasabantur enim tum sa-
cristilegi templorum effractores) non nihil remisisset de
solito precum penso, quod Deipare persoluebat, occurrit
ei B. Virgo in forma vetula rugosa: causam sciscitans,
audiuit: iam tibi vetula sum. Vbi illa representatio
gaudiorum meorum? vbi ille salutationes Angelicae?
vbi certa pietatis exercitia, quibus & ego tibi, & tu
mibi iuuenis reddebaris? Nolo ut praetextu custodiae
monasterij intermissas seruitium meum, quia ego me-
lius illud custodiam. Quare rediit ad solita exercitia,
& ad gaudia Deipare recensenda, quibus ut ipsa et re-
uelauit, valde delectabatur. Huc spectat id, quod
narrat B. Petrus Damiani. Monachus quidam quo-
tidie dum ante altare B. Mariae semper Virgini per-
transfret, illam ex more percurrere Antiphonam:
Gaude Dei genitrix Virgo immaculata: Gaude, quae
gaudium ab Angelo suscepisti: Gaude, quae genuisti eter-
ni luminis claritatem: Gaude Mater: Gaude S. Dei
Genitrix Virgo: Tu sola Mater inuupta: Te laudat
omnis factura: Genitrix lucis intercede pro nobis. Quae
Antiphonam dum quadam die pertransiens diceret, au-
diuit vocem ex eodem Altari procedentem: Gaudium
mibi annuntiasti, gaudium tibi eueniet.

13. epist.
10.

Octauus modus colendi B. Virginem est, quo-
tidie recitare paruum illud officium de Beata
Virgine, quod in aliquibus Ecclesiis Cathedra-
libus, & Collegiatis eam quotidie solet, & à
multis pijs personis priuatim recitari. Ostendit
Deus miraculis placere sibi hunc Beatissimae
Virginis Mariae cultum. Ne autem actum agam,
recensendo ab alijs vulgata mira Dei dona, ve-
num ignotum multis adferam, quod accepi à
Patre Iacobo Gurmano viro Sancto, & in vita
miraculis illustri, à testibus oculatis eius locis
mihi narratis, qui An. 1599. 23. Iunij sic ad me
Latinè ex Hispania scripsit, dum voluntate à
R. P. Claudij Generalis nostri, materiam pro
historia Societatis colligerem Romae. Cum in
nostra Professorum Domo obuersarer, ego eo tempore
quo P. Iacobus Miron è viuis excessit, & ille per dies
aliquot infirmitate oppressus occubisset, & in cubilo
in quo extremum Spiritum duxit, tam ratione sene-
ctutis, quam in curia munditiei male olendi, quam
redolendi potius esset occasio, adeo suauem ex se odo-

rem per dies plures exspirauit, ut omnes qui illic ad-
fuerunt, in maximam admirationem raperentur. Quae
horum causa: notissima omnibus, hanc scilicet odori
suauitatem ex B. Virginis congressu fuisse relictam: cu-
ius cultui adeo erat delectus, ut nullo vel maximo ne-
gotio occurrere. B. Virginis horarias preces (quas singu-
lis diebus recitabat) intermitteret. Hoc secundum acce-
ptum à fratre coadiutore, cui nomen Didacus Arellano,
quem nunc credo Villagarcie in Castellana Prouincia
commorari, qui cum Patre Mironio animam agentis
adefset, illum oculis in altum fixis vidit. Constatissimus
timore, quid istud rei, auidè semel ac iterum rogat.
Tunc ille roganti: B. Virginem video. Pro comperto itaq;
haberi potest, odoris suauitatem illam à B. Virginis
congressu profuxisse. Haec Pater Gulmanus.

Quocirca laudabilis est illa consuetudo in
sacro Ordine Praedicatorum, de qua scri-
bit grauisimus eiusdem ordinis Doctor Sotus:
In Ordine nostro praecipuum nobis est, ut surgentes è le-
cto Officium B. Virginis dicamus: & ut antiqua in-
dicat dormitorij dispositio, inter inguendum se, fratres
illud inchoabunt: videlicet ut iniqua phantasmata,
qua in ipsa expergesatione occurrere solent, abigantur.

Quantopere autem placeat Deo, & Beatissi-
mae Virgini Mariae recitatio eius officij, praeter
alia exempla, quae alij collegerunt, & quae nolo
hic ponere ne actum agam, plurimum confir-
mat hanc deuotionem, id quod scribitur in vi-
ta nostri P. Balthazaris Aluarez viri Sanctissimi,
de quo Deus reuelauerat S. Teresiae eius filiae
spirituali, eum illo tempore, omnes qui erant
tunc in mundo, superasse sanctitate, & eum esse
praedestinatum. Hic ergo Pater cum piè, ut
solebat, Officium B. V. Mariae recitaret, damò
id ferre non volens omnem conatum adhibe-
bat, per horrendas illi tentationes immittas, ut
ut eum ab hac deuotione retraheret. Sed eum
ille non desisteret coeque Beatissimam Dei Ma-
trem, dixit ei demon aperit: Remitte tu, & ego re-
mittam: praecipue, ut istam deuotionem dimittas, quam
habes in istam mulierem, quam appellant Mariam. Sed
hoc ipsum amplius Patrem exstimulabat, ad perduran-
dum, & amplius in ea crescendum, nullam praetermit-
tens occasionem, quae ad id faciendum, occurreret.

Nonus modus, isque ordinatus esse debet co-
lendi B. Virginem, valde attentè & deuotè re-
citare salutationem Angelicam, idque saepe in
die, saltem ad pulsum horologij singulas horas
indicantis, quod facientibus fama est conce-
sam esse Indulgentiam mille annorum à Leone
decimo & confirmatam à Paulo V. Sanè B. Fra-
ter Romeus Dominicanus, quotidie millies sa-
lutationem Angelicam recitabat, ad quod chor-
dulam mille nodis distinctam habebat. Hoc
certum esse scribit noster P. Spinellus, Virba-
num IV. omnibus qui deuotè salutationem
Angelicam recitauerint, Indulgentiam dierum
triginta concessisse, & Ioannem 22. eandem
confirmasse & duplicasse. Scribit Caesarius
cinem quendam Colonensem habuisse illam consuetu-
dinem

1. 10. de
iustit. q. 5.
2. 5.

Vir. P. Al-
uar. c. 16.
p. 191.

Vir. e. 9.
c. 16.
p. 191.

Balingh.
Ephem.
in Nou.
d. 5. p. 61.
in Thro-
no Dei
c. 38. n. 11.

1. 12. et
empl.
c. 50

diem, est quoties solus esset. semper oraret eundo ad Ecclesiam, sine redeundo, vel in curia sua deambulando. Angelicam maxime ruminasse salutationem. Qui cum mortuus esset, cuidam nepoti suo in habitu splendido apparuit. in quo, maxime tamen in caligis & calcibus, scriptus erat per totum versiculus: Ave Maria, gratia plena, &c. quia ut dixi, eundem versiculum deambulando frequentauerat. cruribus eius & pedibus crebris inscriptus apparuit. De quodam Clerico Nouerensis Ecclesie scribit B. Petr. Damiani l. 6. ep. 29. solito per singulas horas B. Dei Genitrici laudum quotidie persoluere, qui cum moribundus ad extrema peruenisset, gloriosa Virgo sibi visibiliter assistit, & sacris vberibus papillam lac exprimens, eius labijs insillauit, & protinus eum sanauit. Per hoc conijci potest, inquit hic sanctus vir, quoniam eiusdem labijs, quibus eam ille laudauit, & coluit, gloriosa Virgo lac salutis immulauit: ut per illud corporis membrum, quo si uenerabilis clericus, laudis obrulerat gloriam, congrua uisitatione, recuperade salutis sue perciperet medicinam. S. Gertrudis cognouit diuinitus, quod quoties sancta saluatio Angelica cum deuotione recitatur a fidelibus in terris, tres riuuli efficacissime procedunt a Patre, & Filio, & Spiritu Sancto, cor Virginis suauissime penetrantes, & de corde ipsius rursus efficaciter impetuofitate suam originem repetentes, & efficientes, quod ipsa est potentissima post Patrem, sapientissima post Filium, & benignissima post Spiritum Sanctum quod inquam hi riuuli dum dicitur Ave Maria, efficaciori impetu, superabundanter circumfluunt B. Virginem, & ex altero latere refluunt cor ipsius sanctissimum. Sicq. cum mira delectatione repetunt fontem suum, & ex illa redundatione uenit quedam gaudij delectationis, & eterne salutis resperguntur in omnes personas Sanctorum, & Angelorum, & insuper illorum, qui in terris commemorant eandem salutationem: per quas renouatur omne bonum in singulis, quod unquam per salutiferam Incarnationem Filij Dei sunt adepti. Quomodo autem dicenda sit saluatio Angelica, eadem S. Gertrudis intellexit diuinitus, ut ad uerbum, Ave Maria, desideraret alleuari omnes grauat: per illud, Gratia plena, omnibus quibus non sibi gratia prestari saporem: per, Dominus tecum, omnibus peccatoribus indulgentiam: per, Benedicte tu in matribus, omnibus incipientibus, persicere bonam uoluntatem: per, Benedicte fructus uentris tui, omnibus electis perfectionem: per, Iesus splendor Paterna claritatis, ueram cognitionem: per, Et figura substantie eius, diuinum amorem, ad quodlibet enim Ave Maria (cum priuatim extra horas canonicas recitatur) ista uerba: scilicet, Iesus splendor Paterna claritatis, & figura substantie eius, debent addi. Hæc l. 4. c. 12. sunt posita.

Decimus modus colendi B. Virginem est, quotidie recitare eius Rosarium, vel aliquam eius partem. Quod B. Virgini maximoperè placere, diuina miracula id confirmantia demonstrant, quæ ab alijs recensentur, præsertim ab Alberto Castellano Veneto Ordinis Prædicatorum Italicæ edita Ann. 1521, in libro de Institutione Rosarij Opusc. Tom. 2.

farij, & de modo illud recitandi, digno qui legatur ab omnibus clientibus Deiparæ.

Ego unum referam quod sufficit ad id persuadendum.

Scribit grauis author Thomas Cantipratanus lib. 2. Apum C. 29. par. 6. Iuuenem quendam eius tempore fuisse in Germania ludis tesserarum & tabernis deditum, hereditatem paternam totaliter dissipasse, castè tamen uixisse. Quem patrus eius miseratus, suast ei, ut gloriosam Dei Genitricem Mariam saluaret quinquaginta uicibus omni die: (hoc est, tertiam partem rosarij recitaret) paruus ille iuuenis, licet egrè. Post annum, iterum patrus, suast ut sequenti anno, centies quotidie B. V. Mariam saluaret. Et hoc præstitit. Et tam primo quam secundo anno sensit remissius sibi esse, quam ante, in uanitate mandana, & suffragante Christi matre omnem uicordiam miserissimi sui status euanuisse, & firmo benefaciendi proposito, uoluntatis suæ constantiam stabilitum esse. Tum patrus, nihil inquit restat, nisi ut anno præsentis propositum tuum fixum experiar, & si dignum inuenero, condignas tibi nuptias procurabo. Tu autem medio tempore auxiliatricem tuam in saluationibus trium quinquagenarum (hoc est, integri Rosarij) sedulus honorabis. Consentit iuuenis, stabilitus inuenit est, & reuoluto anno perfecit patrus quod promiserat iuueni. Conquisiuit nuptias, & instaurato conuiuio, ex utraq. parte conueniunt parentela. Positis itaq. mensis, & lotis manibus, cum iam sponsus & sponsa comesturi pariter confedisissent, ex inopinato memor sponsus, non dum se sponsionis debita salutationes illa die gloriosæ Virgini occupatus alijs, persoluisse, repente surgens, suffurat patrus, ut paululum indiceret fercula ministranda. Quo annuente solus iuuenis intrat thalamum, soluit Matri Christi quod uouerat, tantò diutius, quanto se clementius probauerat exauditum. Nec mora, ubi extremam salutationem tertie quinquagena iam cõpleuit, apparuit illi gloriosa Virgo lucidior sole, tres togas in sua tunica iuueni, unam anteriorem, & duas laterales ostendens. Ecce inquit salutationes tue literis aureis scriptis, quibus, in tribus quinquagenis me sedulus honorasti. Et quomò in tuo corpore, licet uanus & uagus, uirginitatem conseruasti, mox te febris lenta corripiet, & ad me tertia die sine uilla carnis corruptione peruenies: Hoc dicto gloriosa Virgo disparuit. Iuuenis autem egressus, hortatur omnes letari, epulari & gaudere: se uero appetitu comedendi destitutum, & ad præsens cum eis esse non posse: singulis ergo ad mensam confidentibus, & comedentibus, iuuenis interim lectum ascendit, & factò prandio, sponsam suam, patrum & amicis in thalamum conuocauit: & eis, quid sibi contigerit, uel dictum fuerit intimauit. Mortuus est ergo iuuenis tertia die, ut prædixit. Sponsa uero eius nulli postea nubere uolens, in sancta uirginitate permansit.

Noster P. Bernardus Realinus in uita, morte & post mortem magnis miraculis in Italia clarus, (qui ex singulari Dei munere adeo feruenter Beatissimam Dei Matrem sibi præsentem uidebat, ut quasi semper dulcissimo eius aspectu frueretur) interdium quotidie duodecim uel

tredecim coronas B. Virginis & totidem noctu recitabat.

Porrò inter varios recitandi coronam seu Rosarium B. Virginis modos, pulcher est etiam ille quem adhibebat postea P. Ludouicus de Poute, vir sanctimoniam clarus.

Dicendo primam decadem inuocare 9. choros Angelorum, præcipuè S. Gabrielem, S. Angelum custodem virginis, & petere ut eam laudent, ac Deum ob dona ei concessa: & gaudere quod si Angeli eam gaudeant & eam habeant pro Regina eccellente: & laudare eam ac considerari quod in ea sint gratia nouem Chororum Angelorum cum magnis excessibus: & gaudere de hac excellentia eius, & Deum laudare qui illam ei dedit: & optare ut totus mundus eam laudet ac cognoscat, & id petere ab eius Filio & Patre aeterno. Denique ab hac Domina petere aliquod donum, quo magis eges, vel quod maximè enituit in Angelis, scilicet puritatem, & rogare illos ut id petant pro se, & omnes intercedant ad Deum. Hoc modo in secunda decade, inuocandi Patriarchæ, Propheta & Reges, præsertim S. Iacobum, S. Anna, & S. Ioseph, & faciendæ alia quæ facta sunt in prima decade. In tertia decade inuocandi Apostoli & Discipuli Domini, præsertim familiares Virginis, S. Ioannes, & S. Lucas. In quarta Martyres. In quinta Confessores, Doctores, Religiosi. In sexta, Virgines, viduæ & alia Sanctæ.

Vndecimus modus est, adscribi alicui Confraternitati vel Congregationi sub titulo B. Virginis erectæ, vti est Confraternitas Rosarij, vel scapularis, vel congregatio, quæ à nostræ Societatis hominibus ubique terrarum regitur. Placere enim, Deo, & B. Virgini eos, qui tali alicui Sodalitati suum nomen dederunt, miraculosi effectus in historiis Religiosorum recensiti declarant.

Duodecimus modus est, sumptâ coronâ precariâ, singulos globulos tactu percurrendo, ad singulorum attractum Sanctissimæ Virginis opè implorare, vel eam laudare, modo intra explicando Capite 30.

Hanc deuotionem S. Philippus Neri eximius cultor B. V. Mariæ commendabat suis spiritualibus filiis, ut percurrendo, globulos coronæ precariæ dicerent hæc verba: *Virgo Maria, Mater Dei, or a Iesum pro me. Et: Virgo & Mater. Virgo & Mater:* & iubebat eos sexaginta tribus vicibus hæc verba iterare, qua re, senserunt se valdè in spiritu adiutos: Et ipsemet S. Philippus perpetuò in manu tenebat B. V. coronam sic eam (has iaculatorias orationuculas iterando) percurrere. Et quidam laicus fœdis contra Castissimam Deiparam cogitationibus impetitus, consilio S. Philippi, sic coronam recitans, ab iis liberatus fuit.

Facit ad hoc propositum sententia pulcherrima S. Germani: *Quomodo corpus nostrum vitalis signum operationis habet respirationem, ita etiam Sanctissimum tuum nomen à Virgo, quod in ore seruorum tuorum versatur assidue in omni loco, tempore, & mo-*

do, vita, letitia, & auxilij non solum est signum, sed etiam ea procurat & conciliat.

Decimus tertius modus est colendi Beatissimam Virginem Mariam, is quem tenuit B. Iordanus eximius Sanctus, Ordinis Doctissimi & Sanctissimi PP. Prædicatorum, (successor S. Dominici in Generalatu. Ante arâ B. Virginis frequenter sic orabat. Quia in nomine Mariæ, quinque continentur elementa, (seu literæ) pro primo, quod est, M, recitabat (præmissis ante, Aue maris stella) Canticum Magnificat anima mea Dominum: pro, Primo A, dicebat Psalm. 22. Ad te leuavi oculos meos: pro, R, Psalmum 8. 7. Retribue seruo tuo: pro, S, Psalmum 25. In conuertendo: pro secundo A, dicebat Psalmum 24. Ad te Domine leuavi animam meam: singulis autem subijciebat salutationem Angelicam. Aue Maria gratia plena. Quam optere autem sit Deo & B. V. Mariæ accepta hæc deuotio, diuinum miraculum ostendit quod refertur à Vincentio Beluacensi & ab aliis. Quidam Archiepiscopus Cantuariensis Ecclesiæ olim à Curia Romana reuertens, in Abbatia S. Bertini, quæ est apud S. Audomarum, hospitatus est, & die crastina ductus in Capitulum, sermonem edificationis cum fratribus habuit, quo finito eis indicauit, quia cum esset apud Beneuentum, audisset à quodam viro religioso, qui de partibus Ierosolymitanis erat, quod in illa terra quinque Psalmos incipientes à singulis literis nominis B. Mariæ, in honorem & memoriam ipsius frequenter frequentare multi consueverant: scilicet, Magnificat, Ad Dominum cum tribulauer; Retribue, In conuertendo, Ad te leuavi, singulis Aue Maria præmittentes. Erat autem ibidem in Conuentu S. Bertini quidam monachus, Ioseph nomine, qui hoc vigilanter audiuit, & quocidie post matutinas prædicos Psalmos in honorem B. Mariæ decantare cepit. Accidit igitur, ut quadam nocte surgentibus fratribus ad vigiliam, ille frater Ioseph nomine non interesset choro psallentium. Superior verò chororum circumiens cum laterna, ubi eum non inuenit, ad lectum cuius eius perrexit, ibiq; eum defunctum reperit. Conuocati autem fratres accurrunt stupentes & lugentes, vultumq; ei discooperientes, inuenerunt quinque flores rosarum, vnus egrediebatur de ore & lingua eius, super quem habebatur inscripta prima litera nominis Mariæ. (scilicet M) primus quoq; versiculus huius Psalmi Magnificat. Super rosam autem in dextro oculo radicatam, littera A: primus quoque versus Psalmi: Ad Dominum cum tribulauer, habebatur inscriptus: super rosam sinistri oculi, R, & primus versiculi Psalmi Retribue: super rosam dextera auris, littera G, atque primus versus Psalmi, In conuertendo: super rosam sinistra auris littera A, atque primus versus Psalmi, Ad te leuavi. Re vulgatâ Episcopus sub cuius stabant Dominio venit, vidit, gratias referens Deo & B. Mariæ matri eius & indutus Episcopalibus, solemnem processionem: cum sacibus, cum crucibus atque thuribulu ordinauit, sicq; cum Conuentu atque Clericorum solemniter Collegio venit ad lectum Iosephi monachi iam mortui: eductam autem rosam de ore eius, quæ trans-

Gallon, pag. 287. Bacci. l. 2. c. 2. n. 3.

De Zona Virgin.

Vinc. Specul. hist. l. 7. c. 116. Spec. exempt. dist. 9. n. 119. Spinel. c. 4. n. 24.

dentis manum facile sequebatur, atque cum suo rigore & decore incorrupta manebat: fecit in cristallo quoddam formoso artificiosae ac reuerenter inclusam super altare reponi: ubi ad miraculi evidentiam ab omnibus, posse videri: cetera verò rosa mox educta aruerunt atque pristinam pulchritudinem amisere. Episcopus vero susceptum corpus ante summum Altare, quod in honorem B. Mariae fuerat consecratum, honore debito sepelivit. Vbi ad declarandam clementiam Virginis, & deuoti ministri eius meritum ostendendum, plura postmodum miracula contigerunt. Haec in speculo exemplorum & Beluacensi.

Decimus quartus modus colendi B. Virginem, est ecclie omnium eius festorum ieiunare, & in festis eius Sanctissimam Eucharistiam sumere, in qua (vt B. Virgo S. P. N. Ignatio indicatur) est etiam corpus eius, hoc est sanguis eius, ex quo à Spiritu Sancto formatum fuit corpusculum Saluatoris in purissimo vtero Virginis immaculatae.

Decimus quintus modus colendi Deiparam, est tractare S. Gertrudis ab ipsamet. Cum enim S. Gertrudis B. Virginem Mariam per verba illa: Eia ergo aduocata nostra, inuocaret, videbatur ipsa Mater inclita, velut fumibus quibusdam tracta, inclinari ad eam. Per quos intellexit, quod quoties aliquis ipsam, suam Aduocatam cum deuotione nominando inuocat, per hoc nomen Matera pietas eius in tantum commouetur, quod nullatenus se valet cohibere, quin benigne precibus eius acclinetur. In illo verbo. Illos tuos misericordes oculos. B. Virgo meritum filij sui blandè tangens, ipsum versus terram inclinavit ad nos dicens: Ipsi sunt misericordissimi oculi mei, quos ad omnes me inuocantes salubriter possum inclinare: vnde & vberissimum fructum consequuntur salutis aeterna. Hinc à Domino hanc precepit eruditionem; vt ad nimis quotidie matrem suam benignissimam, per ista duo verba, saluet: Eia ergo Aduocata nostra, & illos tuos misericordes oculos, inuocaret: certa, quod per hoc in hora sua nouissima, non mediocre solatium obtineret.

Decimus sextus modus colendi Deiparam est, omnes nostras postulationes, per eam Filio eius, & Patri caelesti offerre, tum quia vt ait S. Bernardus; per manus Mariae vult transire Deus, quod nos vult habere, tum quia talis per eam oblatio, supponit & indicat magnam estimationem meritorum & gratiae, quam illa habet apud Deum Patrem, & suum Filium; quae est essentia cultus interni illius, & origo cultus exterioris. Merito itaque S. Bernardus monet: Quicquid illud est, quod offerre paras, Mariae commendare memento, vt eodem alueo ad largiorem gratiae gratia redeat, quo influxit. Neque enim impotens erat Deus, & sine hoc aqua ductu infundere gratiam prouideret, sed tibi rebus iam voluit prouidere. Fortè enim manus tua, aut sanguine plena, aut infecta muneribus, quod non eas ab omni munere excusasti. Ideoq; modicum istud quod offerre desideras, gratissimis illis; & omni acceptione dignissimis Mariae manibus offerendam tradere cura, si non vis sustinere repulsam. Nimi-

rum candidissima quaedam lilia sunt, manus eius, nec cauſabitur ille liliorum amator, inter lilia non inuentum, quidquid illud sit, quod inter Mariae manus inuenit.

Decimus septimus modus colendi Deiparam Virginem est, cum Virginibus foeminae virginis conuersari, hoc est, cum summa, quae in hac vita esse potest, puritate & honestate, ne quicquam in conuersatione cum foemineo sexu, praesertim Virginibus, à te fiat, quod non auderes cogitare, dicere, facere, innuere, si cum Sanctissima Virgine, sciens illam esse Dei Matrem, conuersareris. Cum enim illa, secundam causam sui in caelis, gaudij, S. Thomae Cantuariensis apprensens, esse dixerit, Aureolam virginitatis intemeratae, qua in caelo omnes Angelorum ac Sanctorum Ordines antecellit; magnum gaudium praebit tam castae Virgini, qui ob reuerentiam eius virginitatis, cum foemineo sexu, praesertim cum virginibus, castissime conuersabitur. Proinde in conuersationibus cum foeminis, absint verba lasciuia, ioci oblectani, amplexus & oscula impitta, cogitationes & desideria immunda, maximè verò tactus impudici secretorum membrorum, sed & manuum, & pectoris, magis autem mamillarum denudatarum. Ostendit hoc Castissima Virgo miraculosis beneficiis collatis iis, qui ob eius reuerentiam, vel die Sabbati (quo praecipuè à pijs colitur) abstinerunt, peccatis castitati contrariis, vel liberarunt Virgines, propter amorem Deiparae, ne ab alijs sceleris impuro peccato contaminarentur.

Celebris est historia in vitis SS. Patrum, in quibus scribitur S. Paphnutio celeberrimo Anachoretae, oranti Deum, vt sibi ostenderet, cui Sanctorum similis haberetur, ab Angelo esse responsum, quod similis esset symphoniaci cuidam, qui in vico illo cantandi arte victum querebat; & qui antea latro fuerat, sed post latrocinium (conuersus ad Deum) exercebat hoc sedum artificium, fistulis instandis victum sibi in popinis comparando. Cum autem S. Paphnutius quaesiuisset, quidnam sancti & religiosi operis fecisset, respondit coactus à S. Paphnutio: Nihil mihi conscius sum boni, hoc tamen scio, quod cum inter latrones essem, captus est à nobis aliquando virgo Deo consecrata, cuius cum ceteri collega mei latrones cuperent eripere pudorem obieci me in medium, & eripui de contaminatione latronum, & nocte deducens eam vsque ad vicum, domui suae restitui intactam. Et alio tempore inueni mulierem honestae formae oberrantem in eremo, (ob inopiam rei familiaris pene desperatam) & se offerentem illi pro ancilla, vt abduceret, quo vellet; & miseratus ei, dedi trecentos solidos, & intactam reuocaui ad ciuitatem ex qua venerat. Si ergo latro pessimus, post conuersationem suam symphoniaci & fidium modulatione victum sibi in popinis quaerens, ob feminas duas, relictas à se intactas, adeo Deo placuit, & à Deo tantum gratiae consecutus est, vt S. Paphnutio ab ipso Deo indicaretur aequalis meritis, hinc apparet, quanti

Ephem. Balingh. 29. Decemb.

Ruff. l. 2. c. 16. Palad. Lanf. cap. 63. Rofv. p. 473. 474.

meriti sit ob Dei & Deiparæ amorem ac reuerentiam, cum feminis castissimè sine vlla impuritatis macula in cogitationibus verbis & factis admissa versari.

Spec. 1.7.
c. 102.
103.

Alterum exemplum mirabilius refert Vincentius Belluacensis de quodam milite impuro, qui quod Virginem insignitâ nomine Mariæ, & B. Virgini deuotam in sabbato stuprare noluisse, postea in torneamentis occisus, B. Virgine deprecante, in morte cõtritus est, & æternam salutem meruit. Sed præstat totam rei ferriem verbis historici descriptam hic referte, quia cum primùm eam legi, temperare à lacrymis non potui.

Erat miles quidam diues, & in bellis famosus, qui matrimonium ocium reputabat, licet in concupiscentiis faminarum esset totus. Hic ad quoddam torneamentum in Normania partibus celebrandum cum multo apparatu pergens, cum per quoddam castellum tam oculis, quàm corde vagus transfret inuenculam quandam in itinere vidit, cuius pulchritudine captus cuidam famulo, & familiari suo dixit. Vade, curre, interroga Patrem & Matrem puella, si mihi eam concesserint vna nocte, dabo eis decem libras, & vnam veslem ad opus, & ornatum filie sue. Qui cùm iussa compleisset, illa mutatoris induta, & ad patris imperium, vt iuuenem sequeretur inducta, ipso duce ad militem diuersorium venit, & post cibum & potum, communis lectus ambos recepit. Cùmque ille congressum cum pudica Virgine pararet, & illa suspirioso corde sue virginitatis captiuitatem expectaret. (Erat autem nox sabbati, quod deuotio fidelium, memoria Virginis Matris consecrauit.) Miles ait: Charissima, quod nomen est tibi, cur tale super me assumpsisti lamentum, cur me accipis quasi hostem, & non amicum? an non diligis, qui te tradidit mihi, patrem tuum? Cui illa voce tremula respondit: Maria vocor, dignèq; lacrymis afficior, & plandum facio, quia melius est mihi mori, quàm turpiter viuere cum virginitatis detrimeto maxime cum Mariæ continentiam vouerim, & desponderim me vni viro virginem castam exhibere Christo: volueram quidem mores, & habitum Sanctimonialium imitari, nisi patris mei paupertas reclamaret: nam & agnosco literas, & ex scientia Mariæ didici horas, à quodam pauperulo clerico, qui apud patrem meum diuersorium habet. Tunc Spiritus Domini descendit in mentem militis, & excusit de cogitatione eius flammam libidinis, ita vt diceret, quia nox Sabbati est, & quia tu vocaris Maria, id est maris stella, propter noctem, & nominis huius honorabile Sacramentum, iam nunc cessauit, & cor meum à tua iniquitudine, & corpus à tua iniquitate, nec operor in te, opera tenebrarum, sed nox hæc, quam diei æternæ Mater sibi dicauit, mihi sicut dies illuminabitur, ad morum conuersionem. Et quia, vt dixisti, voluntarium tibi est Christo seruire in cœtu Sanctimonialium, teste Deo promitto, quod satisfaciæm desiderio tuo, si veneris mecum. Tunc illa sub hac pactio- nis, & pacis forma, dormiuit tota nocte secunda. Quam mane factò militis familiares equo impositam furrim affortauerunt, milesq; eam in monasterio, quod iuxta

torneamenti erat locum, contubernio Sanctimonialium tradidit, promittens subterfucando, quod pro mercede eius, locum multis donariis honoraret, & si vita comes esset, eam singulis annis visitaret. Sed postea inde digressus, serua secunda in torneamenti congressu occisus est, & in eodem loco, sicut tunc moris erat glorie secularis, ad titulum sui nominis sepultus. Interea Virgo Christi, Virgini Matri Christi, cui se probauerat placere, contendens, & ad spiritualis illius dilecti sui reditum pendens, cum gemitu & lacrymis illam Christo, & Mariæ commendabat. Sed ceteris militibus sine illo redemptibus, iamq; spe reuersionis penitus amissa, cum Abbatisa sub fallaci promissione mercedu turpem Virginis intrusionem accusaret, illa Beatam Mariam lacrymosis interpellabat precibus, vt de militis statu reuelationem aliquam, vel modicam tanto dolori procuraret, Cui ipsa Beata Virgo Maria semetipsam per visionem exhibuit, dicens: Parce charissima, parce fleibus, & suspiriis. Ego sum Mater Iesu Maria, consolatrix tua, scito, quia quam citò recepit à te ille tuus in Christo dilectus, in torneamenti congressu occubuit, eodemq; in loco sepulturam accepit: qui quoniam mihi deculit in te, & bona tibi contulit propter me, veraciter in morte compunctus æternam meruit salutem. Ibis ergo ad Abbatisam, & annuntiabis ei ex me, quatenus illac citius pergat, & corpus huc translatum in cœmeterio reponat, vt per Ecclesiasticorum suffragiorum communionem adiuetur. Hoc autem erit signum, quod tibi locuta sum, rosam super sepulchrum vernanem reperies in superficie cuius radix de ore sepulti pullulat in visceribus terræ. Illa igitur gaudens Domina cœlestis imperium Abbatisæ retulit. Sed ab ea hypocritis, & conficta visionis improprietatem recipientis, cum lacrymis ad Beatam Virginem recurrit. Cui illa sicut prius, mandatum ad Abbatisam tranxit, & addidit de quodam peccato eius occulto, quod ipsa confiteri, & lacrymis deberet punire: & sic cum suo Conuentu nudis pedibus ad faciendum, quod iubeatur, puro corde & prompto gressu ire. Quod Abbatisa audiens, & signum recognoscens, confessione facta, & satisfactione indita, ad locum properauit, & in iudicio rose, corpus militis inuentum in monasterium suum translatum, honorificè ibidem sepelivit.

Ita abstinentia à luxurie peccato, & castimonie amor, ob amorem B. Virginis Mariæ, etiã improbis ante hominibus, est salutaris, & facile iter aperit ad cœlam.

Pulcherrimū etiã exemplum narrat Thomas Cantipratanus in libro Apum de S. Ludouico Cathalaensium Episcopo, qui cum esset corpore venustissimus & pudicus, Galliarum Regna Coniectus in eum oculis oportuno loco vocatum ad concubitum inuitauit. Quam ille toruo vultu & oculo indignanti despicens, verbis mirificis confutauit. Cuius oculus post mortem, etiam in sicco cadauere extinguit & caligare non poterat, sed quasi lucidissima crystallus permansit, etiam dum post annos plus quam quadringentos eleuatum è terra in qua sepultum fuit, esset eius corpus. Quod se ab oculato teste quodam Abbate, qui dicta translationis corporis intersuit, se audiuisset Cantipratanus

1.2.c.10.
par.33.

ipratantur testatur.

Ita remuneratur Deus non in cælo tantum, sed quandoque in terra castos oculos, & dum ex castitatis amore, impuras fœminas ad libidinem pronocantes, toruè aspiciunt, & increpant ac à peccato abstinere.

Quocirca vt monet S. Ioannes Damascenus: *Caremus vt mentem memoriamq; nostram, Genitricis Dei promptuarium efficiamus. Quo autem modo id assequimur: Et Virgo ipsa est, & Virginitatis amans. Pura est, & purorum amans. Quapropter si & corporis & animi castitatem colamus, ipsius gratiam adipiscemur. Si quidem lutum omne fugit, ac canosus affectiones astringatur. In glauium execratur fœdissima fornicationis vitium, in ista est: huius impuras & scelestas cogitationes non secus ac viperarum fetus fugit: sermones fœdos ac scurriles propellit: cantuq; ac meretricia vnguenta submonet: horum autem contrarius delectatur: Contraria enim contrariorum medicamenta sunt.*

Decimus octauus modus colendi SS. Deiparam, solum nomen eius proferre cum magno pietatis ac dulci affectu. Nam sola nominis eius deuota pronuntiatio est valdè Deo grata & multis salutaris. Qua de re extat ipsius Virginis Beatissima testimonium S. Brigittæ reuelatum: *Filius, inquit, meus, quantum etiam honorauit nomen meum audi. Nomen meum est Maria, sicut legitur in Evangelio. Hoc nomen cum Angeli audiunt, gaudent in conscientia sua, & reuerentur Deo, qui per me & mecum talem gratiam fecit, & quod vident ipsi humanitate: sicut mei in Deitate glorificatum. Illi qui in Purgatorio sunt, vltra modum gaudent, tanquam eger in lecto iacens, si audierit ab aliquibus verbum solati, & quod ei placeat in animo, quod statim exultat. Angeli etiam boni audio hoc nomine statim appropinquant magis iustis, quibus dati sunt ad custodiam, & gaudent de profectu eorum. Omnes etiam demones reuerentur hoc nomen & timent, qui audientes hoc nomen Maria, statim relinquunt animam de vngibus, quibus tenebant eam. Sicut enim auis qua in prædam vngues & rostrum habet, si audierit foram aliquem, relinquit prædam, & cum nihil operis sequi videt, statim reuertitur ad eandem: sic demones audito, nomine meo, statim relinquunt animam, quasi sagitta velocissima, nisi aliqua emendatio, subsequatur. Nullus etiam tam frigidus ab amore Dei est, nisi sit damnatus, si inuocauerit hoc nomen, hac intentione, vt nunquam reuertit ad opus solitum, quod non discedat ab eo statim diabolus, & nunquam amplius reuertitur ad eum, nisi resumpserit voluntatem peccandi mortaliter. Tamen quandoq; permittitur ei, turbare eum propter maiorem remunerationem eius, sed non possidere. Mirum ergo non est, diuinis miraculis confirmatam esse à Deo deuotam nominis Deiparæ pronuntiationem. Narrat Seguinus: Ioannem monachum laicum deuotum & sanctum, cum esset latini sermonis omnino ignarus, tantum hæc duo vocabula: *Aue Maria, memorie mandasse, & ea singulis diei horulis atque momentis, ad quoslibet gressus, sive cum di-**

uinis interesset laudibus, sive cum aliquid aliud ageret, sive à manuum labore quiesceret, recitando perorasse. Vnde eodem anno quo mortuus est, ex eius ore, (corpore iam tumulato) lilium litteris aureis *Aue Maria* (parisim decoratum produit. Idem refert Bernardus Brito de B. Guillelmo in eius Vita. Idè narrat cæ-

h. in Dō.
9. post
Pent.

farius cōtigisse B. Ladillao Cisterciensi laico in Polonia. Et in Catalogo sanctorum ac Beatorum Ordinis Cisterciensis scribitur in lingua Eustachij Cisterciensis religiosi mortui, ex ore eius Dei nutu emissa apparuisse aureis litteris scriptum: *Aue Maria. Nam frater ille adhuc in corpore existens, quoties ante altare B. V. Mariae transibat, dicendo deuotè, Aue Maria, ipsam salutabat. Ita est accepta Deo & B. Virgini deuota pronuntiatio nominis Mariae.*

Decimus nonus modus colendi B. Virginè est, corpus in eius honorem affigere, illis modis, quibus ferui Dei illud solent affigere: vt sunt ieiunia, disciplina, cilicia, vigilia nocturna orationis; humi vel in lecto duro cubationes, capillorum vellicationes, pedestres peregrinationes, & his similia.

Vigesimus modus est pro diuitibus propriè, erigere Deo in honorem. B. V. Mariæ, altaria, sacella, templa, statuas, imagines, distribuere certis diebus elemosinas, pauperibus præsertim in nosocomijs existentibus, qui maiore pietatis legent subsidio, quam illi in plateis vagabundi: quanquam & his collatæ elemosynæ in honorem Deiparæ, ei sunt acceptæ.

Post hæc scripta incidi in pissimos tractatus, vt inter nos sanctimonia vitæ ornati R. P. Petri Antonij Spinelli, mei olim confessorij, Rectoris deinde, & Romæ Prouincialis, quos sub titulo Throni Dei, de Beatissimæ Matris laudibus & modis eam colendi edidit, quos antea non legeram, dignos qui legantur & feruentur ab omnibus: præsertim ea quæ suadet c. 36. & 37.

Vita eius,

Vltimus modus colendi B. V. Mariam traditus est à nostro P. Carolo Spinola pro Christi fide combusto in Iaponia. Is in honorem nouem mensium quibus B. Virgo Christum in vtero gessit, sic Dei Matrem colendam voluit. Nouies recitetur Angelica salutatio, meditando (dum quælibet salutatio repetitur) vnum aliquod priuilegium Virgini à Christo datum in gratiam hospitij Christo in vtero Virginis concessi: accepta hinc occasione laudandi in primis, gratulandique Diuinæ bonitati, quæ Virginem honore tanto est dignata, & Virginitatem ipsam extollendi, venerandique, flagitando ab ea gratiam certo priuilegio respondentem.

Primum. Priuilegium est re vera fuisse Dei Matrem quæ suo eum vtero conceperit, ope Spiritus Sancti. Quam ob rem gratias Deo referam, simul venerando talem tantamque Matrem, Tu illam insuper ora, vt Dei Mater spiritualis

tualis efficiare, voluntati Dei sanctissimæ obtemperando, ex sententia illius Evangelici pronuntiari. *Quicumque fecerit voluntatem Patris mei, qui in caelis est, ipse meus frater, & soror, & Mater est.*

Secundum. Privilegium est, simul Matrem extitisse & Virginem, iunctis per miraculum fecunditate & Virginitate. Ora Christum per Materna merita, ut tibi honorum omnium impertiatur ubertatem, puritati corporis animique coniunctam.

Tertium. Gravida novem mensibus Christum tulisse, non solum absque molestia ponderis, verum etiam cum leuaminis sensu. Obsecra, ut nunquam tibi graue videatur iugum Domini portare, sed contra, leuis ac suavis appareat observatio legum illius.

Quartum. Cum alia omnes prolem cum dolore sint enixa, hanc summo cum gaudio peperisse. Ora Beatam Virginem, ut gratiam tibi impetret, spiritualiter pariendi Deum, hilari bonorum desideriorum, propositorumque executione, quam præstare decreuisti, atque hinc animi tibi crescant, ad vincendas omnes difficultates molestiasque, quæ bonis operibus esse solent impedimento.

Quintum. Postquam angustis vteri claustris Virgo illum esset complexa, quem neque cæli neque terra comprehendunt, tantam ei inter res creatas capacitatem datam, ut in ea Deus collocaret plenitudinem gratiæ, quæ sanctorum omnium gratiam immensè superaret. Deum obtestaberis per amorem illum, quo novem mensibus se vtero Virginis inclusit, eius te gratiæ caelestiumque donorum capacem efficiat, quibus iam te inde ab omni æternitate ornare decrevit, si tu modo permittas.

Sextum. Postquam verbum æternum humanitatis nostræ vestem de castissimis Virginis Beatissimæ visceribus, sibi texuisset, instar Pontificis summi eam dicitur consecravisse in templum viuum, verumque tabernaculum Dei: ex illa Davidici carminis sententia: *Sanctificauit tabernaculum suum Altissimus.* Obsecra Deum, interpositâ precatone Beatissimæ Virginis, ut quoniam per Baptismi fontem in Spiritu S. templum es consecratus, illud omni labe purum ferues.

Septimum. Cum Christus sit verus vitæ panis, Virgineus Mariæ vterus factus est publicum orbis horreum, è quo eductum est frumentum electorum, ut conderetur panis Eucharistiæ, quo fideles omnes pascuntur, nutriunturque; qui venter illo celebratur Sponsi cantico: *Venter tuus sicut aceruus tritici.* Obsecra Beatissimam Virginem, ut quemadmodum liberalis fuit in ministrando Angelico illo pane, sic quoque gratiam tibi impetret, eum pari (quò tanto par est mysterio) religione, obseruantiaque gustandi.

Octauum. Cum Christus sit secundus noster

Adamus, caelestis nempe ille ac Diuinus; dum in Mariæ latuit abditus visceribus, eam secundam Eam reddidit; ex qua per Christum regenerati sumus in filios Dei adoptiuos, cum ex prima Eva nati essemus, filij iræ. Accurre igitur boni instar filij ad piissimam hanc Matrem, eam obtestare ut in suam te tutelam recipiat, & à primæ Eæ te calamitatibus asserat.

Notum. Postquam in Virgine Deus habitauit, facta est instar paradisi deliciarum ac voluptatum, imò cæli instar Empyrei, cui semper frequens afflitr caelorum regia, cum nequeant caelestes illæ mentes spectaculo hoc satari, quale fuit videre immensum Deum, vnus virgineulæ sinu inclusum. Deum orabis, ut animam tuam vertat in paradysum diuinæ suæ maiestatis; expurgetque spinis, vitiis, tribulis omnibus vitiorum, quæ sterilem in siluam, atque infæcundam eam conuertunt.

CAPVT DECIMVM QVARTVM.

De piis affectibus per creaturas Excitandis.

Octauum genus affectuum peti potest ex creaturis, quæ se nostris sensibus obiciunt, prout vnaquæque incidit in sensus nostros. Nam ut ait S. Basilius: *Vniuersa hæc mundi moles, proinde est ac liber literis exaratus, palam conestans: ac deprecans gloriam Dei illiusq, Augustissimam Maiestatem, arcanam aliqui & inuisibilem, abundè enuncians tibi intellectualem creaturam.* Hoc autem arte David docuerat: *Cæli enarrant gloriam Dei, & opera manuum eius annunciat firmamentum.* Quod cum aliis modis præstat per se ipsum, tum etiam per reliquas creaturas, quæ incurrunt in sensus nostros. Nam ut scribit S. Augustinus: *Ipse species in creaturarum, voces sunt quadam Creatorem Laudantium.* Explicat autem locum: *Circumuiui, & immolauit in tabernaculo eius, hostiam vociferationis, & legit tubilationis.* Et vnde, inquit, hostia tubilationis vnde inuenta est: circumeundo. *Circumeat, inquit, animus tuus per vniuersam creaturam, vnde, tibi clamabit creatura, Deus me fecit: quicquid te delectauerit, in arte artificem commendat, magisq, si circumeas vniuersa, consideratio concipit artificis laudes. Vides Cælos, magna opera Dei sunt. Vides terram, Deus fecit semina innumera, diuersitates germinum, multitudinem animalium &c. Sic & S. Prosper: Quod, inquit, est testimonium, quod semper Domino, deseruiuit, & nunquam de eius bonitate ac potentia conticuit, nisi ipsa totius mundi inenarrabilis pulchritudo, & inenarrabilem beneficiorum eius diues & ordinata largitio: per quam humanis cordibus quedam æternæ legis tabula, præbeantur, ut in paginis elementorum, & voluminibus temporum, communis & publicæ diuine institutionis doctrina legeretur. Cælum ergo, mare, terra, & omnia quæ in eis sunt, consono speciei suæ ordinationisq,*